

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Obaja vsak četrek.
Cena: Letno Din 52—,
polletno Din 16—, četrt-
letno Din 8—, inozemstva
Din 64—

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5

Telefon Interurban 113

Cena inseratov: cada
stran Din 1400—, pol stra-
ni Din 700—, četrt strani
Din 350—, Mali oglasi be-
seda Din 1—, stalnim popust

Pribičević v škripcih.

V kmetsko-demokratski koaliciji so se pojavila nesoglasja, ki naraščajo od dne do dne. Zgradba te politične zveze je dobila razpokline, ki se vedno bolj širijo in poglobljajo. Je še samo vprašanje časa, kdaj se ta nenaravna politična tvorba poruši.

Edini predsednik kmetsko-demokratske koalicije je po smrti Štefana Radiča Svetozar Pribičević. Usoda, in sicer bridka usoda tega vrhovnega komandanta pa je v tem, da ga večina vojske ne posluša. Večina in to ogromna večina kmetsko-demokratske koalicije so Radičevci, a ti poslušajo svojega lastnega predsednika, ki je dr. Vladko Maček. Koliko avtoritete, koliko moči, koliko ugleda torej preostaje Svetozaru Pribičeviću kot predsedniku kmetsko-demokratske koalicije?!

Razlog za to je v pomanjkanju zupanja med široko množico hrvatskega kmetskega ljudstva napram Svetozarju Pribičeviću. Vsak človek na Hrvatskem zna, koliko krivde ima Svetozar Pribičević, ki je v Beogradu najrajše nastopal v ulogi strokovnjaka za hrvatske zadeve, pri tem, da je Hrvatska izgubila svojo nekdanjo avtonomijo. Kaj pomagajo sedanje deklamacije Pribičevićeve o samo-

stalnosti in lastni državnosti Hrvatske? Vsakdo na Hrvatskem zna, da je pretirani centralizem, ki je vse to pogoltnil, kar se imenuje hrvatska samostalnost, delo Svetozarja Pribičevića. Na Hrvatskem se tudi ne more pozabiti ter se ne bo nikdar pozabilo, da je pokojni Štefan Radič v dobi političnih preganjanj na Hrvatskem Svetozarja Pribičevića uvrščal med nadbatinaše.

Kmetsko - demokratski koaliciji manjka to, kar je najtrdnjša podlaga vsem političnim zvezam, in to je enotnost programa. Svetozar Pribičević nima istega programa kakor dr. Vladko Maček, predsednik Hrv. seljačke stranke. Kakšen program ima Svetozar Pribičević glede na notranjo ureditev države, tega on doselej še ni povedal. Pomaga si s cenimi frazami (besedami) o enakosti in enakopravnosti; kako pa se naj ta enakost in enakopravnost zajamči, o tem Pribičević previdno molči. Dr. Maček se je izjavil za federativno (zvezno) ureditev države, Svetozar Pribičević pa o tem še ni črnil besede. Ko je po Radičevi smrti dunajski list »Neue Freie Presse« objavil razgovor s Pribičevićem o preureditvi države na način, ki bi nekoliko dišal

po federaciji (preosnova države v zvezno državo), je Pribičević takoj izjavil, da ga nemški dopisnik ni razumel.

Poslednji čas je Hrvatska seljačka stranka storila nekaj, kar je pri samostalnih demokratih vzbudilo veliko nevoljo. Dr. Maček je namreč kot predsednik te stranke poslal v Berlin predsedniku nemškega drž. zbora g. Loebeju, ki je predsednik v Berlinu zborujoče konference medparlamentarne zveze, brzojavko, v kateri protestira proti temu, da bi na tej konferenci medparlamentarne zveze zastopal beogradski parlament tudi Hrvatsko in hrvatski narod, ter poziva medparlamentarno zvezo, da bi se vmešala v notranje prilike naše države. Ta brzojavka, ki je greh zoper edinstvo države, je v naši državi vzbudila splošno obsodbo. V vrstah samostalne demokratske stranke je vsled tega nastala zmešnjava, ker nekateri odlični voditelji počenjanje dr. Mačeka in njegovih tovarišev ostro obsojajo. Zmešnjava je od dne do dne večja, in kmalu bo cela kmetsko-demokratska koalicija podobna babilonskemu stolpu, v katerem drug drugega ne bo razumel.

Netunske pogodbe.

Po parlamentarni ratifikaciji (potrditvi) Netunskih pogodb, ki jo je narodna skupščina v Beogradu izvršila 12. avgusta, so se v Dalmaciji zopet dogodile manifestacije. Pri takšni manifestaciji v Splitu je nek dopisnik angleških časnikov vprašal enega izmed študentov, ki so se udeležili manifestacij: »Zakaj manifestirate?« »Radi Netunskih pogodb«, odgovori dijak. »Kaj pa je v Netunskih pogodbah«, vpraša dalje novinar. »Ne vem«, odgovori dijak. »Zakaj pa potem manifestirate?«, začudeno vpraša novinar. »Pri nas je to običaj«, odgovori dijak.

Razburjanje zaradi Netunskih pogodb, zabavljanje čez nje, obsojanje vlade, ki je te pogodbe predložila parlamentu v ratifikacijo, in strank, ki so za ratifikacijo glasovale: to je običaj, ki ga je v našo politično javnost uvedla opozicija. Kdo pozna Netunske pogodbe? Kdo se sploh zmenja za njihovo vsebino? Če bi tudi bile

veliko slabše, nego so v resnici, bi stranke, ki jih v opoziciji obsojajo, glasovale za nje, ako bi bile na vladi.

Po svoji vsebini te pogodbe, ki so bile leta 1925 sklenjene v Nettunu, malem italijanskem mestu blizu Rima, niso nove obveznosti, ki jih je naša država sprejela na sebe v trenutku, ko so bile te pogodbe podpisane, marveč so stare obveznosti, ki jih je naša država prevzela na sebe kot posledice prejšnjih pogodb, in sicer sentžermenske mirovne pogodbe, ki se v glavnem tiče Avstrije, trianonške mirovne pogodbe, ki se tiče Madžarske, rapalske pogodbe med Italijo in našo državo, šentmarjetskih pogodb med našo državo in Italijo ter pogodbe o prijateljstvu med Italijo in našo državo mesca januarja 1924. Tudi ona pogodba, ki se najostreje napada, namreč o agrarnih razmerah v Dalmaciji, ni šele ustvarjena v Nettunu, marveč z dogovorom, sklenjenim med našo in italijansko drža-

vo v Sv. Marjeti. V tozadevni Netunski pogodbi je samo podaljšan rok za ustvarjenje sporazuma med nami in Italijo.

Kar se tiče zgodovine Netunskih pogodb, je neutajljivo dejstvo, da so te pogodbe posledica sodelovanja, in sicer političnega in tehničnega sodelovanja vseh odgovornih in merodajnih činiteljev v naši državi. Razgovori za te pogodbe so se začeli 10. X. 1924, ko je bila na vladi Davidovičeva vlada, ki so jo tvorili demokrati, bos. muslimani in naša stranka, podpirali pa Radičevci. V decembru prekiniti, so se razgovori nadaljevali 17. februarja 1925, ko so bili na vladi Pašič, Pribičević, Žerjav in hrvatska ministra dr. Drinkovič in dr. Šurmin. Zaključene so bile te pogodbe 20. jul. 1925, ko sta bila na vladi Pašič in Pavle Radič. Pod vlado Uzunovič-Št. Radič je minister zunanjih zadev dobil pooblastilo, da te pogodbe podpiše.

Potemtakem nosijo odgovornost za te pogodbe vse stranke, zlasti pa še tiste, ki tvorijo kmetsko-demokrat

sko koalicio in ki sedaj te pogodbe najsrđitejše napadajo. Največja odgovornost zadeva Svetozarja Pribičevića, ki je aktivno sodeloval pri izdelavi teh pogodb. Dokaz za to je med drugim lastni Pribičevićev zagrebški list »Riječ«, ki je 24. aprila 1925 objavila iz Beograda to-le vest: »Danes predpoldne so imeli v kabinetu ministra zunanjih zadev g. dr. Ninčiča konferenco ministri dr. Ninčič, Svetozar Pribičević, Andra Stanič in dr. Krizman z našim prvim delegatom za razgovore z Italijo, g. Ot. Ribaržem. Razpravljali so o navodilih, ki se bodo dala našim delegatom za razgovore z Italijo. Drugi dan je bila seja ministrskega sveta, kjer se je zopet razpravljalo o teh navodilih.« Svetozar Pribičević ni bil torej samo minister, ko so se sklepale Netunske pogodbe, marveč je on v zvezi z drugimi ministri dajal navodila za to, kakšne naj bodo te pogodbe. On torej nosi popolno odgovornost za nje.

Kar se tiče Štefana Radiča, je takrat, ko je on bil na vladi, minister zunanjih zadev dobil pooblastilo, da podpiše te pogodbe. O napadih na te pogodbe je Štefan Radič rekel na sho

du na Korčuli 2. julija 1926 med drugim to-le: »V parlamentu in v vsej javnosti se danes največ govori o Netunskih pogodbah. Toda politični prepiri se vodijo proti Netunskim pogodbam z neprikritim namenom, da se zruši Uzunovičeva vlada. Dr. Ninčič ima prav, ako trdi, da v besedilu Netunskih pogodb ni ničesar proti naši državi vobče in proti Dalmaciji posebej.«

Ako po izjavi samega Štefana Radiča v teh pogodbah ni ničesar proti naši državi in posebej proti Dalmaciji, ali ni vlada dr. Korošca storila prav, ko je Netunske pogodbe predložila parlamentu v ratifikacijo, in ali ni narodna skupščina izvršila svojo pravno in moralno dolžnost, ko je te pogodbe potrdila? S tem je tudi storila največjo uslugo velikemu delu ohranitve miru na Balkanu in v Evropi. Dokazala je zopet svojo trdno voljo, da hoče vestno izpolnjevati vse svoje obveznosti napram vsem, osobito napram Italiji. Od našega dobrega razmerja do Italije pa je v veliki meri odvisna ohranitev miru v Evropi!

— — —

mi in z radičevci, ker je dr. Korošec izdajalec slovenskega naroda! Najpreje vas vprašam: kako pa vi zdaj naenkrat spet poznate slovenski narod, ko pa ste se do zdaj deset let potrudili, da bi nas vtopili v srbstvu, pa ste govorili le o enem narodu, a Slovenci pa da smo le neko pleme. Tedaj, ko ste bili na vladi, ste g. dr. Korošca in nas vse žigosali za izdajalce države, ker smo branili pravice slovenskega naroda, zahtevali njegovo svobodo, ki nam naj jo zajamči avtonomija. Vi ste pa skupaj s samostojnejši glasovali za centralizem, vi ste naš Slovence tedaj izdali! Vi ste storili vse, da ste nas oblatili kot — protidržaven element! Orjuno ste ustanovili, ki je divjala zoper Slovence, ki je šla celo stroj v Tiskarni sv. Cirila razbit, kjer se tiska »Slovenski Gospodar«, ki je pisal za avtonomijo in za pravice Slovencev! Če danes vi spoznavate, da smo ves čas imeli mi prav, potem pridite vi k nam, ne bomo pa mi hodili k vam! Kar se pa tiče dr. Korošca, pa itak veste, da je pred nami tako čist, da ga vse vaše blato, ki ga dan na dan bruhate zoper njega, ne bo spravilo v drugačno luč! On je naš voditelj! In če Hrvatje izkazujejo svojemu Radiču skoroda kraljeve časti, potem si vi zapomnite, da spoštujemo in ljubimo mi Slovenci svojega voditelja dr. Korošca, kakor sploh more kak narod ljubiti in spoštovati svojega — najboljšega sina!

Gospodič je hotel nekaj ugovarjati. Previden pa je bil dovolj, da se je preje ozrl okrog. Ker so ostali možje še vedno molčali, ni vedel, ali so z njim ali zoper njega. Iz žepa je privlekel ono že precej oguljeno gnusno sliko, ki kaže okrvavljenega dr. Korošca.

»Nesramni pa ste dovolj«, je dejal eden, ki je sedel poleg gospodiča, mu

potegniti papir iz rok in ga zmečkanega vrget skozi okno. Gospodič je vstal in skušal protestirati: »To je moja lastnina!«

Gospodar pa mu je odgovoril: »Dobro vemo, da so take gnusne slike vaša lastnina! Zato si jih pa za sebe obdržite in nam jih ne vsiljujte!«

»Rožni venec raje potegnite iz žepa, če ste že res tako dober katoličan«, je naenkrat zavpila ženska, ki je sedela njemu nasproti, s košaro v naročju.

»Tudi o tem se bomo še pomenili«, je dejal gospodar. »Vi ste rekli, da ste demokrati in radičevci najboljše katoličani, da moramo mi Slovenci zato z vami. Mi poznamo vaše katoličanstvo, ki se kaže v tem, da zasmehujete duhovnike in Cerkev, se norčujete iz verskih resnic in zakramentov, pobožnih vaj in cerkvenih organizacij. Mi poznamo vaše katoličanstvo, ki se kaže v tem, da nas zmerjate s papisti in očitajte, da držimo z rimskim papežem. Poznamo vaše katoličanstvo, ki ste ga v državi pokazali v tem, da ste pred Srbi nas oblatili, samo da bi jih nahujskali zoper katoličane, ki ste skovali v ustavo znani kancelaragraf, ki ste odpravili v šolah verouk!«

Gospodič je prebledel, kajti gospodar se je razvnel. Možje so postali glasni in so pritrdjevali. Žene so se vstopile krog in krog ter soglašale z govornikom.

»Veronauka nismo odpravili«, je ponovno ugovarjal gospodič. — Gospodar pa se ni udal:

»Ravno tisti Pucelj, ki je zdaj med vami prevzel nalogo, da se naslika kot zagovornik katoliške sv. Cerkve, ravno tisti Pucelj je izdal odlok, da se je prenehalo z veronaukom na kmetijski šoli v Mariboru. Lepo znate govoriti, če niste v vladi. Če pa ste v vladi, tedaj pa delate po naročilih svojih protiverskih liberalnih gospodarjev. Če ste se tudi v tem poboljšali, prav, toda delali boste pokoro, da vidimo, če ste se res poboljšali. Deset let ste do zdaj se ponašali, da ste proti Cerkvi, pa se sedaj 10 let obnašajte tako kakor se za poštenega katoličana spodobi, potem še le vam bomo verjeli!«

Gospodič je vstal in brez besede se prerival do vrat. Ker so mislili, da bo na bližnji postaji izstopil, so mu dali prostor. Ko pa je prišel do vrat, se je obrnil nazaj in zarjul: »Prokleti kmečki buteljni, farški podrepniki, klerikalni črnuhi!« in jo hitro odkuril v drug vagon.

Gospodar pa je dejal: »Vidite, tovariši kmetje, če ne ubogamo teh mestnih gospodičev in ne sprejmemo njihovih laži, smo naenkrat vse kaj drugega, samo ljudje nismo več. In ti hočejo sedaj postati rešitelji našega kmetijskega ljudstva?«

»Nikdar«, so se odzvali navzoči.

»Prosim vas pa še nekaj«, je nadaljeval gospodar, »če ste kjerkoli, doma, v gostilni ali na vlaku, pa slišite, da kdo trosi laži o naši stranki in naših voditeljih, zavrnite ga! Mi ne smemo pustiti, da bi sredi med nami

RAZGOVORI

Na vlaku je bilo. Na vlaku si upajo naši politični nasprotniki drzno govoriti, naši ljudje pa — molčijo! Zakaj molčijo? Naši ljudje so dobri ljudje, pa svoje stvari ne upajo braniti, da bi drugega ne žalili. Naši nasprotniki pa so brezobzirni. Če vidijo v vlakcu duhovnika, nalašč začno zabavljati.

Tako se je širokoustil v vagonu pretekli teden neki gospodič in upal, da bo med kmeti, ki so se pogovarjali o letini in davkih, dobil kaj pristavev, pa je načel pogovor:

»Vi, kmetje, zdaj vam ne kaže drugega, kakor da greste z radičevci in z nami demokrati, ki smo skupaj. Le samo v tem je vaša rešitev. Korošec je izdajalec slovenskega naroda!«

Možje so se spogledali, pokašljali, se presedli, marsikdo je hotel odgovoriti, a so molčali. Gospodič se je čutil varnega, pa je nadaljeval:

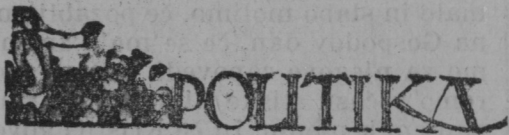
»Mi smo katoličani, mi hočemo pravice katoliški Cerkvi. Pucelj ima nalogo, da te pravice brani. Korošec pa je predsednik vlade, v kateri so pravoslavni in mohamedanci. Katoličanski skup, vsi pod zastavo demokratov in radičevcev!«

Zdaj so celo ženske začele poslušati in so opustile svoj običajni razgovor. Gospodič je vstal in se pripravil, da bo še nadaljeval. Mislil je, da res ni nikogar v vagonu, ki bi se mu upal ugovarjati. Tedaj pa se je dvignil tam pri enem oknu stasit mož. Bil je naš znanec, gospodar, ki je šel po opravkih v mesto. Njemu je bilo tega govorjenja preveč in zato je stopil h gospodiču:

»Vi, gospodič, sedite malo, bom pa še jaz nekaj povedal! Vi ste najpreje rekli, da naj gremo mi kmetje z va-

mirno blatili našo sveto stvar in našo pošteno borbo za pravice katoliških Slovencev!»

Vlak je dovozil v mesto in ljudje so se razšli po opravkih.

POLITIKA

V NAŠI DRŽAVI.

Dr. Korošec — gospodar v državi! So mislili gospodje od opozicije, da bodo vrgli g. dr. Korošca s svojim upornim nastopom in svojim izdajalskim početjem. Mislili so, da bodo g. dr. Korošcu izvili vajeti države iz rok, pa so se uračunali. Dr. Korošec je mirno, a odločno povedal, da bode vsakega, ki bo delal zoper državo, po obstoječih zakonih poplital na odgovor. Pa kako so postali krotki! Kako so začeli pohlevno pisati! Zanimivo je posebno tudi to, da dr. Korošec ne daje nikakih izjav, dočim Pribičević in Maček klobasarita vsaki dan ter se sama zapletata v mrežo, v katero sta hotela ujeti dr. Korošca. S svojim odločnim in modrim nastopom je g. dr. Korošec danes gospodar v državi, je pripravljen, započeto delo nadaljevati, da pridemo enkrat v boljše gospodarske razmere in do redne državne uprave, ki se bo razdelila na pokrajine, kar je podlaga za doseg avtonomije.

Zamujeni trenutki. Hrvatje imajo to smolo, da najbolj ugodne trenutke, v katerih bi lahko zase dobili največ pravic, ne znajo izrabiti. Ako bi oni sedaj podpirali dr. Korošca, bi bila to lahka pot do avtonomije tako Hrvaške kot Slovenije. Toda radičevci in demokrati na Hrvaškem in tudi na Slovenskem nočejo svobodne Slovenije. Oni hočejo, da spada Slovenija pod Hrvaško, pod Zagreb. Zakaj to hočejo, je jasno. Oni vedo, da v svobodni Sloveniji ne pomenijo prav ničesar. Tu je SLS že sedaj odločujoča stranka v obeh oblastih. Če pa spravijo Slovenijo pod Hrvaško, tedaj bodo Hrvatje številčno močnejši, pa bi Slovenci bili veliko na slabšem kot so danes. Radičevci lahko stokrat rečejo, da ni tako, njihove cilje preveč dobro poznamo. Poznamo pa tudi njihovo verolomnost, ko so dosedaj še vsakokrat snedli besedo, kadar so jo Slovincem dali, da bi se dosegla avtonomija. Sedanji politični položaj je tak, da bi Hrvatje s pametnim nastopom v Beogradu dosegli izvršitev vseh svojih zahtev in uresničenje naših. Pa vse kaže, da bo zavoljo trme radičevcev zamujen ta ugodni trenutek. Slovenci si moramo to zapomniti!

Opozicija — kolikor glav, toliko misli! Opozicija ima najmanj tri glave: Mačka, Pribičevića in Trumbiča. Vsaka glava misli po svoje. Kar reče eden, drugi prekličje. Maček je na svojo roko poslal v Berlin telegram, ki je veleizdajalski. Pribičević ga je omilil. Na seji v Ljubljani, kjer so rekli, da padejo velikanski sklepi, ni

bilo sklenjeno ničesar, razven da je Trumbič nekaj govoril, pa je Pribičević dejal, da govori ta glava v svojem imenu. Ti trije bratci se že sedaj na tihem tepejo za dedščino Radičevca. Ker se pogodili ne bodo, bodo razgrabili, kar se razgrabiti da, pa bodo šli narazen, preje kakor se pričakuje. Na tako strto posodo slovenski narod le pomilovalno gleda.

Radikalna stranka se čisti. V radikalni stranki je dosedaj vladala osebnost, preje Pašičeva, sedaj Stanovjevičeva, oziroma Vukičevićeva. To pa ni zdravo. Posebno ne, ker radikalna stranka ni imela izvršene strankine organizacije. Glavni odbor stranke je bil izvoljen pred 10 leti. Vukičević si je vzel to nalogo, da stranko izčisti in ji da organizacijo, kakoršno taka velika stranka potrebuje. Da je treba zato odločnosti in da se s takim delom povzroči malo krika pri onih, ki so prizadeti, je jasno. Za stranko pa je dobro. O razkolu stranke seveda ni govora, če tudi od 108 poslancev eden ali dva odstopita.

Naša državna politika v Berlinu. V Berlinu so se zbrali zastopniki posameznih narodnih skupščin na skupno zborovanje. Zastopanih je 43 držav. Tudi naša narodna skupščina je poslala svoje zastopnike. Za radičevce pa je šel — na državne stroške seveda — tudi dr. Krnjevič, da bi tam oblatil našo skupščino. Dr. Maček je poslal kar naprej predsedniku tega zborovanja poseben telegram, o katerem mso pisali, da je glavni predmet razprav. Tudi Pribičević je drugi dan po seji v Ljubljani brzojavil v Berlin. S tem se je naš domač političen boj prenesel v Berlin. Tam pa se je odigral takole: Brzojav je bil napačno naslovljen. Prva blamaža. Ker je dr. Krnjevič pripotoval na naše državne stroške, so mu rekli, da se lahko udeleži sej, toda le kot član naše zastopstva, ker vsaka skupščina pošlje le eno zastopstvo. Druga blamaža! Dr. Krnjevič pa je bil že jezen, pa je nekatere nemiškel iste pridobil za to, da so priobčili neko izjavo, ki pa ni bila resnična. Zato je predsednik zborovanja dal takoj popravek. Tretja blamaža! Izjave naših zastopnikov so bile vzete na znanje. Četrta in konečna blamaža! Saj je prav, naj ves svet ve, kako neumno politično borbo uganjajo radičevci in demokrati!

Veleizdaja! Radičevci so nekaj le podedovali od Radiča, namreč navado, silno dosti govoriti in to ne ravno pametno. Mnogi so se že pregrešili v svojih govorih tako hudo, da je policija jih morala dati zapreti. Poročča se, da se bo isto zgodilo tudi dr. Mačku in Pribičeviću. V naši državi imamo namreč poseben zakon o zaščiti države. Napravil ga je Svetozar Pribičević zoper Hrvate in po tem zakonu dal svoj čas Radiča in druge zapreti. Zdaj pa je sam v nevarnosti, da bo zaradi tega zakona, ki je v veljavi, šel sedeti. Bi ne bilo ravno slabo, da sam poizkusi dobroto svoje ga nekdanjega dela!

Kaj vlada pripravlja. Med tem, ko opozicija vpije doma in po svetu naokrog, pa vlada dr. Korošca dela. Razni odbori pripravljajo zakone o šolstvu, o razdolžitvi kmetov, o zemljiških katastrih, o ureditvi našega denarnega trga itd. Pripravlja pa se tudi proračun, ki bo ustregel mnogim zahtevam Slovenije.

*

V DRUGIH DRŽAVAH.

Grška — Venizelosova. Na Grškem so bile volitve. Venizelos, republikanec, je zmagal na celi črti. Sedaj bo menda konec notranjih krvavih političnih bojev. Venizelos je velik prijatelj Jugoslavije.

Albanija — kraljevina. Kakor če bi kaka naša mala hišica si nadela naslov, da je grad, tako je tudi z Albanijo, ki si je dala naslov: kraljevina. Ahmed beg Zogu je kralj. Če bo Albanija kot kraljevina kaj bolj svobodna kot dozdej, je to nam — čisto prav!

Bolgarija ne ve, kaj bi! Malo je nastop Francije in Anglije potresel bolgarsko vlado. Pričakovalo se je, da bo odstopila. A ni. Nato se je zahtevalo, da se umakne zunanji minister, potem znova, da vojni minister odstopi, a kralj Boris dela povsem po svoje. In zdaj vlada res ne ve, kaj bi. — Makedonstvujoči pa so napravili pravo vojsko med seboj. V enem samem spopadu jih je do 20 mrtvih obležalo.

Rumunija nima denarja. Rumunska vlada je zašla v denarno stisko. Namesto denarja je začela izdajati nakazila, ki jih pa nobena banka ne izplača. Da bo tukaj dospelo do gospodarskega poloma, je skoro gotovo. — Pilsudski, gospodar Poljske, se sedaj mudi v Rumuniji, morda zaradi Rusije.

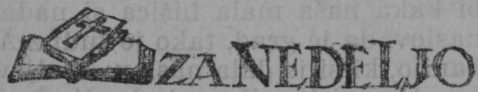
Mussoliniju se bo žolč razlil. Zakaj, take blamaže pa ni pričakoval, kakor sta mu jo pred vsem svetom napravila Francija in Anglija. Sedaj svojo jezo otresa nad nami, vendar je naperjena predvsem zoper Francijo. Nekateri listi so celo že zagrozili z vojsko Franciji. Ta molči. Če bi Mussolini le upal! Tako pa ga jeza kuha in iz njega bruha!

Moderna Turčija. Turčija postaja pod Kemal pašo vedno bolj evropska. Ne le šole, tudi sicer se modernizira. Zelo važno je to, da je proglašila versko svobodo, da zdaj tudi katoličani prosto izvršujejo svoje verske dolžnosti.

Ali bo zasiguran svetovni mir? — Te dni so torej podpisali v Parizu predlog za svetovni mir, Kellogov predlog, kakor se imenuje po ameriškem državnem tajniku Kellogu. Ta pogodba prepoveduje vsako napadalno vojsko. Pogodbo so podpisale vse velesile. Naša država še ni velesila, zato še ni bila povabljena k podpisu te pogodbe. — Pa jim gre res za mir? Res. Ali zakaj? Po vojski obogatela Amerika ne ve kam z denarjem. Zasigurati si hoče mir, potem pa bode svoje bogastvo razposodila. Verjetno

je, da se Evropa toliko spametuje, da res za stalno napove vojsko vsaki vojski! Nikdar več vojske, bodi naš evropski klic!

Žrtve svetovne vojne. Na zasedanju mednarodnih skupščinskih zastopnikov v Berlinu so med drugimi pregledali, kaj nam je svetovna vojska uničila. Dognali so, da jih je zaradi vojske umrlo na bojnem polju in doma 50 do 60 milijonov ljudi. Vsled požarov in uničenj znaša škoda do 400 milijard dolarjev (1 dolar je 56 dinarjev). Gospodarska škoda, ki je zadela posameznike, se sploh preceniti ne da. Te žrtve tudi kličejo celi Evropi: Nikdar več vojske! Kdor jo bo pa hotel, naj ga vsi ostali ukrote!

Tvoja močna opora.

Bilo je pred mnogimi leti lepega septemberskega nedeljskega jutra. Prišli smo ravnokar iz cerkve od jutranje službe božje. Imel jo je tuj duhovnik, ki je razlagal v svoji pridigi nedeljski evangelij o pticah, ki jih preživlja Oče nebeški, o lilijah na polju, ki jih tako lepo oblači in o Kristusovem opominu: »Nikar torej ne skrbite, rekoč: Kaj bomo jedli, ali kaj bomo pili, ali s čim se bomo oblačili? Saj ve vaš Oče nebeški, da vsega tega potrebujete.« Bil sem še deček, preteklo je od tega že blizu 30 let, a živo se še spominjam na besede, ki jih je ono jutro govoril neki starejši mož. »Tega evangelija«, tako je modroval, »jaz ne morem razumeti in ga prav verjeti. Kaj bo, če ne bomo skrbeli, če ne bomo delali? Če jaz ne bom delal, tudi ptice ne bodo imele kaj jesti . . .

Mislím, da se še godi mnogim drugim pri tem evangeliju ravno tako, kakor temu možu, da ga ne razumejo, da jim manjka prepričanje, trdne vere vanj. Drugače bi pa ne bilo toliko ljudi, ki si pustijo od življenskih skrbi svojo dušo tako zagreniti, da nimajo v svojem življenju nobenega svetlega, veselega trenutka, drugače bi ne bilo danes toliko ljudi, ki si jemljejo življenje, ker jih je zadela kaka nesreča pri gospodarstvu, ker so pač imeli izgubo pri kupčiji, kakor je danes tolikokrat slišati in čitati: »Da«, tako ugovarjajo mnogi temu evangeliju, kako bi pa bilo na svetu, ko ne bi smeli nič skrbeti in se truditi. Pa nikakor ni hotel reči Gospod s temi besedami, da ne bi smel misliti in skrbeti, kako boš izhajal ti in tvoja družina, da bi ti ne bilo treba delati in se truditi. Saj tudi ptice, ki nam jih stavi Kristus za vzgled, ne živijo kar tako, da bi jim žito ali pa muhe letele v odprte kljunčke. Le poglej n. pr. lastovko, kako ves ljubi dan tako brez počitka leta sem in tja in lovi hrano sebi in svojim mladičem. Ko bi vse to izračunal in seštel, bi morebiti bilo več truda in napora, kakor ga imaš ti pri svojem delu. Ne, moramo skrbeti, moramo delati,

kolikor je v naših močeh, a, ko smo stavili svojo dolžnost, moramo biti mirni v zaupanju in trdni veri, da čuje nad nami očetovsko oko in očetovsko srce.

Pa pravijo drugi: »Kdo bi verjel v te besede, saj se ne izpolnjujejo.« Res, se vse izpolnjujejo ravno tako, kakor bi ta ali oni hotel imeti. Ni nam Kristus obljubil, da bomo dobili vse, kar si bomo za ta svet želeli in kar bi hoteli imeti. Ni nam od Kristusa obljubljen, da bomo imeli — vsak dan meso in beli kruh, da bomo lahko hodili v sami svili. Ne, obljubljen imamo le, da nas bo Bog preživel, morebiti le s črnim, ovsenim kruhom. Tudi nam ni obljubil Kristus, da bo Bog skrbel za nas na način, kakor bi si mi mislili. Za preroka Elija je skrbel ob času suše najprej tako, da mu je na čudovit način po krokarjih pošiljal kruh. Potem pa je pustil za njega skrbeti ubogo vdovo, ki je imela v hiši le malo moke in nekaj olja. Ne več, kako hoče Bog tebe preživljati. Morebiti hoče Bog, da se nekaj časa zdrav in močen preživljaš s svojimi rokami, potem morebiti pride čas, ko boš živel od tega, kar si si pripravil, ali pa boš moral živeti od dela in dobrote drugih. Gotovo pa je: Kakor dolgo te hoče Bog imeti na svetu, tako dolgo velja Kristusova obljuba, da te bo Bog preživljal.

Da, ravno tukaj, ko nam včasih ne gre v našo malo človeško glavo, moramo pokazati, da smo res kristjani, da trdno verujemo v besede, ki nam jih je govoril Kristus, da verujemo, da hoče Bog nad nami biti naš oče, ki skrbi za nas, da ima ta Bog preštete vse lase na naši glavi, da brez njegove volje ne pade niti en las raz našo glavo. Na nek način bo Bog svojo besedo, ki nam jo je dal po Kristusu, gotovo držal. Velikokrat jo je držal na čudežen način. Mož, ki je s kakor skala trdno vero zaupal v božjo previdnost, je bil častitljivi Don Bosko. Kako zvesto in očitno je Bog plačeval to njegovo zaupanje! Tako mu n. pr. leta 1860 njegov pek ni hotel več dajati kruha, dokler ne bi poplačal precejšnjega dolga, ki ga je že imel dalje časa pri njem. Don Bosko je poslal svoje dečke v cerkev, da bi prosili Boga, ki skrbi za ptice pod nebom, da tudi na nje ne bi pozabil in jih pustil brez kruha, sam pa je šel v mesto, da bi si kje izprosil potrebnega denarja. Nič ni vedel, kam naj se obrne, a naenkrat stoji pred nji mmož, ki mu pravi: »Don Bosko, ravno sem hotel k vam. Moj gospod je zelo bolan in želi govoriti z vami.« Don Bosko se takoj poda k dotičnemu gospodu in ta mu je na koncu razgovora dal ovoj, v katerem je bilo ravno toliko denarja, kolikor ga je moral plačati pri peku.

Zaupati moramo v božjo skrb in previdnost, zraven pa še nekaj. Ko Kristus govori o božji skrbi za nas, nam kaže razmerje Boga do nas kakor razmerje očeta do svojih otrok. Da pa to razmerje med Bogom in med nami v resnici obstoji, mora biti

naša skrb. Bo Bog naš oče, če bomo mi v resnici njegovi otroci. Tako se lahko z človeškim zaupanjem oziramo in zatekamo v svojih skrbih in potrebah k njemu. Če smo mi v življenju Bogu tako tuji, če nič, ali tako malo in slabo molimo, če pozabljammo na Gospodov dan, če se malo zmenimo za njegove zapovedi, pač ne moremo v času stiske iti s polnim zaupanjem k njemu. In če Kristus govori: »Išči ti najprej nebeškega kraljestva«, pa se danes tako mnogoteri za to kraljestvo nič ne zmenijo, pa mislijo, da si vso zemeljsko srečo lahko čisto sami pridelajo, pa za to, da bi si pripravili tukaj malo lažje in zlojnejše življenje, kar tja v en dan tepajo božje zapovedi, pa se ne vstrašijo nobene krivice, spreminjajo sv. tempelj družinskega življenja v Sodomu in Gomoro, ali je čudno, da jih Bog prepusti njim samim, pa oni s svojo skrbjo in s svojimi grehi le slabo skrbijo sami za nebo že tukaj na tem svetu.

Tebi pa, ki si prizadevaš po svojih močeh, da si pravi otrok nebeškega Očeta, naj bo ta evangelij, to tako veselo in tolažilno oznanilo o pticah pod nebom, o lilijah na polju, o nebeškem Očetu, ki za vse skrbi, tolažba pri tvojih skrbih in tvojem delu. Naj ti bo ta evangelij, ki ti pravi, da zraven tebe skrbi za te in za tvoje še tudi Bog, v težkih dnevih, ko pridejo nesreče, luč, ki ti sveti in pravi, da bo Bog že našel pravi izhod. »Bil sem mlad in sem se postaral, pa nisem videl pravičnega zapuščenega«, pravi sv. pismo in to naj bo vedno tudi tvoje zaupanje.

★

Šeststoletnica prvega kitajskega misijonarja. Prvi, ki je z velikim uspehom zanesel luč Kristusove vere v ogromno kitajsko cesarstvo, je bil frančiškan Janez de Monte Korrino. Rojen je bil v Italiji, v svoji mladosti je bil vojak in sodnik, nato je stopil v red sv. Frančiška, kjer se je kmalu začel odlikovati po veliki gorečnosti. Zato so ga njegovi predstojniki poslali kot misijonarja v Azijo, kjer je deloval z velikim uspehom med različnimi narodi. Leta 1294 je prišel na Kitajsko, kjer je začel z veliko gorečnostjo oznanjevati Kristusov nauk. Do leta 1305 je krstil nad 6000 pogonov, sezidal več cerkev in ustanovil veliko dobroteljskih zavodov. Umril je leta 1328 in je torej letos 600letnica njegove smrti. Kitajski škofje so prosili papeža, da bi velikega misijonarja prištel med blažene.

Najnovejša vera. Najnovejša vera se imenuje Mazdaznan in je doma v nekem hotelu v Švici ob Bodenskem jezeru. Njeni pristaši pravijo: »Ti trpiš, ker premišljuješ o izviri in cilju človeškega življenja, pa nič ne moreš najti. Čisto naravno. Tvoja hrana in prebava ni v redu. Drugače jej in boš čisto drugačen, boš drugače čutil, boš lahko drugače mislil in vse ti bo jasno.« In tako so začeli pristaši te nove vere, ki naj jim prinese luč, svoje posebno življenje. Jejo samo trikrat

na dan, ob pol 10., ob 12. in ob 6. uri. Pred vsako jedjo telovadijo. Za zajutrek imajo čaj iz mete in tri melone, za večerjo salato z nesladkanim čajem, približno tako tudi opoldne. Če bo le res kaj pomagalo?

Zborovanje katoliških dijakov. — Mednarodna zveza katoliških dijakov visokih šol je letos imela svoje veliko zborovanje v Cambridge-u na Angleškem. Zborovanja se je udeležil tudi angleški kardinal Bourne, ki je pred leti potoval po naši državi in je velik prijatelj Jugoslovancev. Med udeleženci je bilo letos veliko Slovanov, pred vsem Čehov in Slovakov, kjer se tudi študirani stanovi z ljubeznijo oklepajo Cerkve in vere.

Rusija. Na Ruskem so v zadnjem času zopet zaprli 34 katoliških cerkev. Voditelji sedanje Rusije so se v zadnjih mescih ponovno navalili na vero in jo hočejo zatreti. Pa se jim bo težko posrečilo, ker to ni samo vojska zoper ljudi.

NOVICE

Evharištični shod v Krškem z evharištično tridnevnicco za dekaniji Videm in Leskovec. Dne 7. septembra (prvi petek): V domači župniji običajna pobožnost v čast presv. Srcu Jezusovemu. Dne 8. septembra (M. Šmaren): V domači župniji božje službe z evharištičnimi govori in sv. obhajilom; popoldne molitvena ura pred Najsvetejšim. Zvečer po Ave Mariji po vseh župnijah, pri vseh cerkvah slovesno zvonjenje in zažiganje kresov. Dne 9. septembra (nedelja): Popoldne: ob šestih v vseh župnijah cerkvah pridiga, sv. maša in skupno sv. obhajilo; od šestih do desetih v župni cerkvi v Krškem izpostavljeno presv. Rešnje Telo. Ob desetih slavnostni cerkveni govor in slovesna sv. maša pred župno cerkvijo v Krškem, nato: manifestacijsko zborovanje pred župno cerkvijo v Krškem. Popoldne: Od 13. do 14. ure v župni cerkvi v Krškem izpostavljeno Najsvetejše. Ob 14. uri pred župno cerkvijo sklepni govor, potem slovesna procesija z Najsvetejšim po Krškem iz župne cerkve in nazaj, pred cerkvijo posvetitev presv. Srcu Jezusovemu, zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetejšim. »Povsod Boga!« Kót govorniki so naprošeni sledeči gg.: arhidijakon dr. Tomaž Klinar, eden kononikov iz Maribora, prosvetni šef ljubljanske oblasti dr. Capuder in predsednik oblastnega odbora ljubljanske oblasti dr. Marko Natlačen. Sodelujejo združeni pevski zbori obeh dekanij in mestna godba iz Krškega. V slučaju dežja se vrši nedeljska izvenckvena slovesnost v krških cerkvah. — Pripravljalni odbor.

Birma v ljutomerski dekaniji. V ljutomerski dekaniji bo delil zakrament sv. birme novoposvečeni škof g. dr. Ivan Tomažič po sledečem redu: v nedeljo, dne 2. septembra, pri Sv. Križu pri Ljutomeru; v ponedeljek, dne 3. septembra, v Veržaju; v torek, dne 4. septembra, v Ljutomeru; v sredo, dne 5. septembra, v Cezanjevcih; v četrtek, dne 6. septembra, pri Mali Nedelji; v soboto, dne 8. septembra, na Kapeli pri Radencih; v nedeljo, dne 9. septembra, pri Sv. Juriju ob Ščavnici; v ponedeljek, dne 10. septembra, pri Sv. Petru pri

Radgoni; v torek, dne 11. septembra, v Apačah.

Duhovniške izpremembe. Kaplan v Hočah V. Pivec pride iz Hoč k Vel. Nedelji, Martin Čepin od Velike Nedelje v Hoče, Blaž Dvoršak od sv. Antona v Slov. gor. k Št. Ilju pod Turjakom, Šparl Anton iz Št. Ilja pod Turjakom v Ljubno, Ocvirk Alojzij iz Ljubnega v Vojnik.

Vsi veroučitelji ljubljanske in mariborske oblasti se pozivajo, da takoj predložijo prijave veroučnih ur in posebne prijave za potnino za čas od 1. aprila 1928 do 30. junija 1928. Prijave je predložiti neposredno računovodstvu delegacije ministrstva financ, odseku za ljubljansko in mariborsko oblast v Ljubljani.

Začetek pouka na osnovnih šolah v mariborski oblasti. Iz pisarne velikega župana mariborske oblasti se javlja šolskim upraviteljem in učiteljstvu, da se na osnovi odloka ON št. 46.914-27 začne pouk na vseh šolah po vaseh, razven okrajev Dolnja Lendava in Murska Sobota, dne 1. oktobra, v mestih, razen Maribora, Celja in Ptuja, in trgih s pretežno kmetijskim prebivalstvom pa na osnovi izjav krajevnih šolskih odborov dne 1. septembra ali 1. oktobra, kakor je pač bila izjava. Edino veljavni so v tem oziru tozadevni odloki velikega župana, ki so bili dostavljeni od okrajnih glavarjev šolskim upraviteljem.

Naš notar v Mariboru. V Mariboru se je naselil naš notar g. dr. Anton Bartol, ki ima svojo pisarno v Sodni ulici števil. 2. Gospoda notarja toplo priporočamo kot našega vrlega ter neustrašenega pristaša. Kmetje in somišljeniki, ki delate kupne, zapuščinske in ženitninske pogodbe, pomnite, da je naš notar v Mariboru g. dr. Anton Bartol, ki bode šel vsem strankam po možnosti na roko! Ne podpirajte nasprotnikov, ampak naše ljudi!

Hujskarija na veliko! Samostojni demokrati in radičevci nočejo, da bi zavladal mir v naših krajih. Spravili so se na to, da se izvrši hujskarija po vseh občinah in župnijah na veliko. Posebni špijoni iz Maribora in iz Zagreba hodijo od župnije do župnije in na skrivnem pripravljajo velike »manifestacije« za Radiča in Pribičeviča. Inženjer Vedernjak, ki je bil odpuščen kot uradnik agrarne reforme, se vozi od kraja v kraj in organizira te »manifestacije«. Prihodnjo nedeljo bodo prišli hrvatski poslanci s Pucljem, Pivkom, Urekom in drugimi takimi velikaši in bodo sejali nemir med naše ljudstvo. Pozivamo vse naše pristaše in prijatelje, da nasvetujejo našim ljudem, naj nihče ne gre na shode in prireditve naših nasprotnikov. Udeležujmo se povsod naših shodov, nasprotniki pa naj s svojimi maloštevilnimi pristaši ostanejo sami.

Kako radičevci lovijo pristaše! V gostilni g. Brudermana v Bresternici so neki priganjači za Radičevo stranko lovili našega pristaša, poštenega kmeta g. Čepe, naj vstopi v njih

stranko. Obljubili so mu celoletno pašo skozi tri leta na večjem travniku, ako se vpiše. Naš mož pa je rekel: Radič je mrtev, radi tega se njegovim naslednikom ne vpišem. In sedaj so dali priganjači te ničvredne stranke celo v časopise, a pozabili so na travnik. To so politični reveži, ki bi radi poštenega kmeta samo za nos vodili. Naši kmetje pa so tako pametni, da se ne dajo od takih ljudi, kot so radičevski agitatorji, imeti za norca!

Ruška nedelja se bo letos obhajala dne 9. septembra, to je prvo nedeljo po prazniku Marijinega rojstva, ko obhajamo v naši škofiji slovesnost Marijinega imena. Cerkev in vsa cerkvena poslopja se letos pridno popravljajo in prenavljajo, da zadobi staročastito ruško Marijino svetišče zopet svojo prejšnjo dostojno obliko. Mnogoštevilni romarji in Marijini častilci bodo to novico gotovo z veseljem pozdravili. Seveda vsega obilnega dela v tem letu še ne bo mogoče dovršiti, toda razveseljiva je že misel, da se je delo pričelo, mnogo že popravilo, drugo se bo storilo prihodnje leto. Zato pozdravljeni dne 9. septembra v Rušah, častilci in romarji Marijini!

Razno iz Ruš. Gibčno gasilno društvo v Bistrici si je nabavilo novo motorno brizgalno, ki je bila blagoslovljena dne 8. m. m., zdaj pa si je sezidala še velik vodnjak sredi vasi, da ima takoj pri rokah vodo, ako bi se posušil potok ali odpovedali studenci. Vodnjak je bil blagoslovljen prejšnjo nedeljo. — Isto nedeljo popoldne je bila pokopana gdč. Matilda Peteln, sestra pokojne gospe dr. Gorišekove. Bila je veliko časa odgojiteljica v odličnih družinah. — Popravila pri cerkvi in cerkvenih poslopih vrlo napredujejo. Prekrite so že strehe na vseh cerkvenih hišah in pozidani na novo dimniki, pritrjeni novi žlebovi, katerih prej sploh ni bilo. Največ dela in truda je povzročal oder za stolp, pa tudi ta je že gotov in so tesarji in zidarji že pričeli z delom na stolpu. Vse delo je v rokah odličnega strokovnjaka, gosp. mestnega stavbenika Ivana Živica iz Maribora. Vse priznanje gre v tem oziru cerkvenemu konkurenčnemu odboru, ki ni štedil ozkosrčno pri odmeri stroškov, ampak je imel pred očmi le eden cilj, dati zgodovinsko važnemu Marijinemu svetišču v Rušah zopet dostojno zunanost in s tem Rušam najlepši kinč.

Zanimivosti od Sv. Andraža v Sl. goricah. Na praznik Marijinega Vnebovzeta se je vršila slovesna blagoslovitev nove Marijine kapelice na Gibini, ki jo je dala postaviti obitelj Kocmutova. V slovesni procesiji, v spremstvu štirih duhovnikov in bogoslovcev, se je ponesel lep kip Marije Pomočnice od farne cerkve v novo prostorno kapelo, kjer je bilo zbrano mnogo domačih in tujih faranov. — Kakor Mariji v pozdrav so pribužali tudi štirje aeroplani in krožili nizko nad zbrano množico. — Pred dobrim mesecem pa se je vršila bla-

goslovitev nove kapele Marijinega Srca v Vitomarcih, pozidana od družine Matjašičeve. Naj tudi razjeda duh materijalizma naše družine, se vendarle še najdejo srca, ki so pripravljena veliko žrtovati v čast božjo in Marijino. — Govori se, da dobimo avto-zvezo s Ptujem. Namerava se otvoriti proga Radgona—Ptuj in tako upamo postati deležni boljših prometnih zvez z ostalim svetom tudi Pesničarji in Prleki sploh. Da bi le ne ostalo samo pri načrtu.

Don Boskov blagoslov na Razkrižju. Še komaj letošnje leto so se naselili č. gg. salezijanci na Razkrižju po prizadevanju ondotnega dobrega ljudstva, posebno pa po prizadevanju g. Kotnjaka, a že je samostan za salezijance pod streho. V cerkvi, ki je enkrat večja kot farna v Štrigovi, je ob navadnih nedeljah vse natlačeno polno. Sedaj se snuje mogočna Marijina družba in Razkrižje že slovi in bo še bolj zaslovelo po neumornem prizadevanju preč. g. Cigüta, salezijanca, ki hoče duhovnijo popolnoma v duhu prenoviti. Čestitamo preč. g. Cigütu na zelo lepih ter vidnih uspehih, čast pa tudi dobremu ljudstvu, ki tako požrtovalno pomaga brezplačno pri delu. Krasni antependij, prt pri obhajalni mizi in veliko drugih lepih reči so darovala naša pridna dekleta, kar jim bodi v čast!

Roparski umor. V Sejancih pri Sv. Tomažu živi znani mesar in živinski prekupec Podplatnik. V torek, dne 21. avgusta, je poslal Podplatnik svojega 17letnega sina Viktorja od doma v Ljutomer, da bi prevzel večjo denarno svoto za prodana teleta. Sin Viktor se je odpeljal na kolesu v smeri proti Ljutomeru. Minil je prvi dan, minil drugi dan? Viktorja pa ni bilo nazaj. V prvem trenutku so starši menili, da se je sin odpeljal iz Ljutomera v Ormož na živinski sejem k Sv. Duhu, kjer se je naslednji dan vršil živinski sejem. Viktorja pa le ni bilo domov. V težkih skrbeh so domači napregli voz in se odpeljali k Sv. Duhu poizvedovat za dragim sinom. Toda tu so zvedeli, da ga sploh ni bilo tamkaj. V petek je bilo o zagonetnem izginotju mladeniča obveščeno orožništvo pri Sv. Tomažu, ki se je z vso vestnostjo podalo na zasledovanje. Napotili so se v smeri na Ljutomer. Pri Zgornjem Kamenšaku so našli v takozvanih Bukovcih, kjer obdaja cesto na obeh straneh temen in dolg gozd, Podplatnikovega sina mrtvega, takoj ob cesti, s prerezanim vratom, brez denarnice ter z izvlečenimi žepi. Zraven umorjenega pa je bilo kolo. Kakor se je pozneje dognalo, Viktor v Ljutomeru ni dobil denarja, ker teleta še niso bila odpravljena. Pri sebi je imel le malo drobiža, ki ga je vzel doma. Tako so torej neizsledeni morilci zaklali žrtev v usodepolni zmoti, meneč, da si bodo med seboj razdelili težke tisočake. Bližnji prebivalci pripovedujejo, da so usodnega dne 21. avgusta, okrog 6. ure zvečer slišali neko streljanje iz gozda v smeri, kjer so našli

umorjenega. Niso pa temu pripisovali prav nobenega pomena, misleč, da streljajo lovci, kar se tam večkrat dogaja. Umorjeni Viktor je bil zelo marljiv, priden in trezen mladenič in so ga povsod radi imeli ravno radi teh lastnosti. Orožništvo je morilecem že za petami!

Razno od Sv. Miklavža pri Ormožu Preteklo nedeljo se je vršil v društveni dvorani shod viničarjev, na katerem je govoril oblastni poslanec g. Rozman o novem viničarskem zakonu. Mnogi namreč novega zakona še niso prav razumeli, zato je bilo radi njega mnogo nepotrebnih govoric. — Nova naredba o odpiranju in zapiranju trgovin pri ljudstvu ni našla odobravanja. Velika večina našega prebivalstva je v službi drugih. Ker zahtevajo gospodarji celodnevno delo, morejo posvetiti ti ljudje le zgodaj zjutraj in pozno zvečer nekaj časa za svoje lastne zadeve. V tem času so si tudi preskrbeli vse potrebno iz trgovin in trgovine so se temu primerno tudi odpirale in zapirale. Po novi odredbi pa to ni mogoče in tako bodo morali delavci med dnevom izgubiti mnogo dragocenega časa, kar bo na njihov položaj v precejšnji meri vplivalo. Vsakdo je mnenja, da bi bilo mnogo bolje, ako bi ostalo vse pri starem. — V soboto zvečer se je peljal Z. s kolesom proti domu. Iti je moral preko neke brvi. Ker je bila že tema, mu je kolo zdrknilo na stran. Pri tem je padel in se precej hudo pobil. — Kakor se sliši, se je začela zadnje dni pojavljati španska bolezen. Hujšega slučaja sicer še ni bilo, mnogi pa tožijo o močni influenci in glavobolu.

Nagla smrt. V Kozjem je pred nekaj dnevi umrl g. Anton Maček, posestnik, mlinar in žagar, v starosti 78 let. Zadel ga je srčna kap. Pokojnik je bil vzoren krščanski družinski oče in dober gospodar. Vse svoje življenje se je trudil za splošno povzdigo gospodarstva ter je načeloval veliko let kmetijski podružnici v Kozjem. Za mnogoletno javno delo je bil letos odlikovan z zlato medaljo za civilne zasluge. Z umrlim izgubi občina Kozje odličnega moža in mnogo letnega odbornika. Pokojnika je pospremilo na zadnji poti mnogo znancev in prijateljev, kar je pokazalo, kako visoko je bil pokojnik spoštovan in priljubljen. Zadnje čast so mu izkazali tudi gasilci in njih načelnik g. Podlinšek se je poslovil od ranjkega z genljivimi besedami. Lahka bo di zemljica blagemu pokojniku!

Novice iz Slovenske krajine. V okolici Murske Sobote se je zopet pojavila škrlatinka. Sploh se dozdeva, da tej bolezni prekmurska tla prav ugajajo. Odkar se je pred leti prvič pojavila v gornjem delu Slov. krajine, se ne more posloviti. Nekaj časa nadleguje okolico Dolnje Lendave, ko pa se tam naveliča, se preseli v Mursko Soboto. Mirovati pač ne more. — Ustrelil se je Aleksander Jakiša. Bil je trgovski pomočnik. Izvedelo se je, da je že dalje časa kradel pri svojem gospodarju. Sramote ni mo-

gel prenesti, zato si je končal življenje. — Delo pri novem železniškem mostu na Muri zelo hitro napreduje. Vse kaže, da bo most še to leto končan. — V Murski Soboti je umrla našu sušici 20letna Anica Gredar. Tekom dolge bolezni je morala pretrpeti hude muke.

Grozna nesreča pri otroku. Poročajo nam iz Šmartna pri Slovenjgradcu: V hiši Alberta Verdnik se je do godila nepričakovana nesreča. Mali triletni sinček je v naglici pograbil za lonc kropa, misleč, da je voda in ga je spil. Dobil je strašne opekline, za katerimi je po dveh dneh izdihnil in se preselil v angelsko kraljestvo. — Kruta smrt je ugrabila krščanski hiši Kuštrovi pobožno in verno Kac Marijo. Mnogo je trpela, a vdano po zgledu sv. Frančiška. Naj ji ljubi Bog poplača vse bridkosti z nebeškimi radostmi!

Pomenljiva slovesnost v št. Juriju ob južni žel. Naš lep trg in cela okolica se nahaja v mrzlični pripravi za izvanredno slovesnost, ki jo slavi naše 54 let staro prostovoljno gasilno društvo. Prav ginljivo je opazovati, kako vsi z iskreno ljubeznijo sodelujejo. Saj pa je tudi naše gasilno društvo kot glasnik največje zapovedi božje, ljubezni do bližnjega, edino, ki brez ozira kje potreba z nadčloveško požrtvovalnostjo vsak čas hiti na pomoč. Po težkem trudu in pri požrtvovalnem sodelovanju trške občine se je društveni odbor pod spretnim vodstvom g. Godeca odločil, da se ga silna priprava modernizira na času primeren način. Društvo si je nabavilo od priznane tvrdke Konrad Rosenbauer-Linz 16 HP motorno brizgalno in pomnožilo zalogo odvodnih cevi za 400 m konopljenih cevi tako, da je društvo danes v stanu, v slučaju nesreče popolnoma obvladati težaven položaj. Ta izvanredni dogodek proslavi društvo z hvalevrednim sodelovanjem občine trg št. Jurij, vlč. duhovščine in vseh tukajšnjih činiteljev na slovesen način na praznik dne 8. septembra. Proslava bode poleg sv. maše, ki se vrši na prostem, krsta in blagoslovitve motorne brizgalne imela zelo obširen program, ki se bo izvršil v teku istega popoldneva. Gasilci žalske župe!, Šentjurčani, sosedje in prijatelji, prihitite na ta naš veliki društveni praznik v št. Jurij, da se z nami gasilci enkrat poveselitate in z vašo prisotnostjo pomagata olajšati težke breme, ki si ga je naše društvo naložilo. Na popoldanski prireditvi bo tudi velik srečolov z bogatimi dobitki. Cela prireditve se vrši v gornjem trgu na prostem in so, kar bodi hvalevredno omenjeno, naši gostilničarji prostovoljno izjavili, da bodo za celi čas te prireditve svoje gostilne zaprli in dali za slučaj slabega vremena tudi svoje prostore društveni prireditvi na razpolago. Ta naklonjenost in požrtvovalnost je vredna vse hvale in priznanja! — Gasilci! Tržani! Sosedje! Prihitite na dan 8. septembra na praznik Male Gospojnice v velikem številu v št. Jurij, kjer bodete na našem

lepem trškem gričku videli izvrstno delovanje in moč naše nove motorke, ki bo metala vodo iz potoka Pešence preko visokega stolpa cerkve sv. Jurija. Dajte z velikim vašim obiskom požrtvovalnim našim gasilcem novega poguma za nadaljno delovanje na polju ljubezni do bližnjega! Sosedje od blizu in daleč, na veselo svidenje na Marijin praznik dne 8. septembra t. l. v Št. Juriju ob južni žel. — Šentjurčan.

Novice iz Svetine pri Celju. Na ožbaldsko nedeljo, dne 5. t. m., je bilo tukaj vsakoletno žegnanje. Veliko romarjev in turistov je prišlo ta dan na prijazno Svetino, ki ima na vsakega tujca neko posebno privlačno silo. Prišli so pa tudi žeparji in več ljudi, zlasti žensk, je bilo okradenih. Najbolj imenitno pa je v tem oziru napravil Janez iz Vrtačke. Malo bolj globoko je pogledal v kupico, tako, da je bil precej roznate volje. Ko se je proti večeru napotil proti dalnemu domu, se mu pridruži neznani fant. Tam pri Bakunovem križu pa pravi tujec: »Precej sva ga naložila, dajva se malo odpočititi!« In res sta se oba vlegla. Janez je kmalu spal spanje pravičnega, oni drugi pa ne! Kajti ko se dobri Janez prebudi, ni bilo več nikjer spremljevalca, pa tudi Janezova ura z verižico in ves denar je izginil v črno noč; samo prazna mošnja in težka glava je ostala. Toda Janez je imel v nesreči srečo: že drugi dan je dobil v Dobletini svojega ljubeznjivega spremljevalca, ki se je po kratkem odporu pokazal spokornega grešnika in vse lepo vrnil.

Dve železniški nesreči. Pri postaji Raič pri Novski je v petek zvečer skočila iz tira lokomotiva osebnega vlaka, ki je vozil iz Beograda. Strojevodja je zapazil še pravočasno nesrečo in ustavil vlak. Iztirilo je le nekaj vagonov, nesreča ni zahtevala nobene človeške žrtve. — Zgoraj omenjenega dne je zapazil strojvodja tovrstnega vlaka, ki je vozil iz postaje Sušak proti Bakru, da ne bo mogel radi obsežne obloženosti vagonov potegniti vlaka skozi predor. Pred predorom je vlak ustavil in peljal nazaj in na tej poti se je prevrnilo več vagonov. Vsi vagoni so se razbili. V predzadnjem vagonu je bil zavirač Gjuro Ribar, ki je padel med vagon. Vagoni so ga popolnoma pomečkali in je bil na mestu mrtev. Drugi zavirač Ilja Marovič je opazil, da se vagoni po vrsti prevračajo, in je skočil s svojega vagona. Pri tem pa se mu je zatiknila noga, tako da je padel na tračnice pod kolesa, ki so mu obe nogi odrezala. Le malo je upanja, da bi ostal pri življenju, ker je zaradi prevelike izgube krvi silno oslabil.

Grozna železniška nesreča v New-Yorku. V podzemeljski železnici v New-Yorku je skočil v petek, dne 24. t. m. iz tira osebni vlak. Izpod ruševin so potegnili 21 mrtvih in nad 100 ranjenih.

Najtežji človek na svetu umrl. V Ameriki je umrl od kapi zadet 38let-

ni Emory Tihuan, ki je kot najtežji človek na svetu tehtal 192 kg.

Drž. gimnazija v Mariboru. Vpisovanje novih učencev I. razreda, kolikor še niso vpisani, bo dne 3. sept. dopoldne od 8. do 12. ure. Vpisovanje dosedanjih učencev vseh razredov bo dne 3. septembra popoldne od 3. do 4. ure; vsak lanski dijak se zglesi ob tej uri z izpričevalom v lanski učni sobi; ako tega ne stori, se bo smatralo, da je izstopil. — Dne 4. septembra se v sobi I a razreda zberejo vsi vpisani prvošolci. Prvi redni šolski dan je dne 5. septembra. Ob začetku šolskega leta se bo pobiral od dijakov po ministrski odredbi prispevek za zdravstveni fond; siromašni dijaki bodo oproščeni, zato si naj pravočasno preskrbe izpričevalo o siromaštvu (pod 30 Din neposred. davka).

Dr. Mihael Opeka: Viri žive vode. Vsake nove knjige Opekove smo veseli, ker nudi našim pridigarjem res dragocene pripomočke za cerkvene govore. Tako smo veseli tudi te nove zbirke, ki v 24 pridigah razlaga najpotrebnejše o sv. zakramentih. Beseda Opekova, polna sugestivne moči, jedrnata in izpiljena, je pri nas dovolj znana. Dobro bi bilo, če bi prišla knjiga tudi laikom v roke, ki so baš o sv. zakramentih dostikrat slabo ali napačno poučeni. Cena s pošto 34 Din.

Občni zbor podružnice Kmetijske družbe v Konjicah se vrši v nedeljo, dne 2. septembra 1928, v prostorih društvenega doma. 1043

Francišek M., župnik.

Vrelec v Medjimurju.

Prenapolnjena so letos naša zdravilišča v Rogaški Slatini, v Dobrni, Čatežu, Radincih, Krapinskih toplicah itd., kjer ubogo in trpeče ljudstvo največ na revmatizmu ter trganju išče pomoči in ozdravljenja. Je pa še en drugi vrelec, mnogim trpinom v Sloveniji še popolnoma neznan, kjer naval trpinov nič ne zaostaja za Varaždinskimi toplicami in drugimi znamenitimi kopališči. Če greš iz Ljutomera nad Razkrižje kake 2 uri, greš iz Razkrižja še eno dobro uro, čez Štrigovo, eno največjih župnij v Medjimurju, prideš do tega vrelca v Vučkovcu (pri Jurovščaku), ki spada že v sosedno župnijo Sv. Martina. V svojem času pred več leti so tukaj v dolini iskali petrolej, a ga niso našli, pač pa se je odprlo vrelo, ki od tistega časa vedno bruha na dan mogočne curke žveplene vode. Žveplena voda, ki zagori, ako užgeš žveplenko, prihaja iz globočine 840 metrov, je mlačna, ker so pri iskanju petroleja hote ali nehote zamašili tri druge t. m. je bilo čez en tisoč naroda zbranega cevi, po katerih je dohajala vroča voda. Ta voda je baje 6—8krat močnejša od one v Varaždinskih toplicah. Da je voda res zdravilna, priča naval ljudstva iz vseh strani, iz Madžarske, največ pa iz štajerskega Murskega polja in iz Midjimurja, ki biva kar pod milim nebom noč in dan. Dne 20. t. m. je bilo čez en tisoč naroda zbranega v dolini tega vrelca, vsake vrste, mladi in stari, priprosto ljudstvo in tudi gospoda, ki išče pomoči. Voda je posebno zdravilna za hude revmatizme, trganje in krče.

Kako izgleda to ljudsko kopališče? Če bi bil ta vrelec v Sudanu ali v centralni Afriki, bi ne bilo prav ničesar pripomniti, pa

žalibog, kopališče obstoji iz dveh jam 8 m v kvadratu, globokih 1 m, kjer je v eni jami mala cev iz zemlje, približno 2 metra, tako da močen curk vode pada ravno na rame normalno odrasčenega človeka. Obe jami sta noč in dan tako natlačeni ljudi obojega spola kot sardele ali žveplenke v škatljici. Vidi se, da človek za svoje zdravje vse žrtvuje. Pisec tega je slišal le samo pohvalne izjave, da je pomagala ta voda ali kopališče temu in onemu. Ob strani stojijo vozovi s sodi, kjer vodo vozijo na svoje domove, in tudi doma, čeravno jo segrejejo, blagodejno učinkuje. Celo iz Varaždinskih toplic prihajajo v to kopališče, v trdnem zaupanju, da ozdravijo. Stvar je sedaj v teku in naprošajo se poslanci Medjimurja, kakor tudi veliko županstvo v Mariboru, da zastavijo vse svoje moči pri naši vladi v Belgradu, da dotični vrelec ostane lastnina domačinov in da se v kratkem času ta vrelec dvigne kot urejeno kopališče, ki bo po svoji zdravilni vodi prekašal dosedajna kopališča, kjer naj najde ubogo naše prebivalstvo za mali denar tolažbo v svojem trpljenju in popolno ozdravljenje.

Poročila SLS.

Shod SLS pri Veliki Nedelji se vrši ob vsakem vremenu na praznik 8. septembra po rani sv. maši v veliki dvorani. Govori narodni poslanec g. Franjo Žebot iz Maribora in še več drugih. Še enkrat vabimo domačine in sosede!

Pri Sv. Križu na Murskem polju bo v nedeljo, dne 9. septembra, po rani sv. maši poročal volilcem podpredsednik oblastne skupščine in okrajni načelnik g. Jakob Rajh iz Ljutomera o delovanju oblastne skupščine in okrajnega zastopa ter o načrtih za bodočnost. Gospod Rajh vabi vse prebivalstvo, posebno gospode župane, odbornike in zaupnike od Sv. Križa in okoliških župnij, da sigurno pridejo v nedeljo, dne 9. septembra, po rani sv. maši k Sv. Križu. Povabljeni so tudi drugi poslanci!

Shod poslanca Pušenjaka. V nedeljo, dne 2. septembra, priredi narodni poslanec Vlado Pušenjak na Remšniku shod po prvi sv. maši.

Shod SLS v Breznu ob Dravi. V nedeljo, dne 2. septembra, ob 10. uri dopoldne, se vrši v gostilni Rebernik shod SLS. Po shodu bo še občni zbor krajevne organizacije. Kot govornik na shodu nastopi oblastni poslanec g. Kores in še odposlanec tajništva SLS v Mariboru. Možje in fantje, udeležite se shoda mnogoštevilno!

Shod SLS v Poljčanah. V nedeljo, dne 2. septembra, se vrši po rani sv. maši v gostilni Hartner shod SLS. Govoril bo narodni poslanec gospod Falež in oblastni poslanci okraja. Možje in fantje, pridite polnoštevilno na shod!

Shod SLS pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. V nedeljo, dne 2. septembra, po rani sv. maši bode pri nas shod SLS. Na shodu bo govoril narodni poslanec g. Vesenjaka. Pridite v obilnem številu!

Lep shod SLS v Zavodnjem. Ob obilni udeležbi se je vršil preteklo nedeljo tukaj shod SLS, na katerem je oblastni poslanec g. Ovčar iz Maribo

ra v poljudnem govoru obrazložil delovanje in naloge oblastnega odbora. V vznešenih besedah je tudi opisal velik moment, ko smo Slovenci po našem voditelju g. dr. Korošču povzdignjeni ne le samo v naši državi, temveč tudi pred zunanjim svetom. Na koncu shoda so bile enoglasno sprejete sledeče resolucije: 1. Zbo rovalci izrekajo poslancem SLS popolno zaupanje in zahvalo za njihovo delovanje. 2. Z vsem ogorčenjem obsojajo grdo sramotenje našega voditelja g. dr. Korošca v liberalnih listih. 3. Zahtevajo, da vlada z vso odločnostjo nastopi proti protidržavnim elementom in zatre vse časopise, ki piše protidržavno in protiverško ter nas sramoti pred svetom.

Zopet en naš župan več! V nedeljo, dne 26. t. m., se je pri Sv. Juriju ob Pesnici vršila volitev župana. Izvoljen je bil naš odlični pristaš in daleč na okrog spoštovani veleposestnik in trgovec g. Ivan Leber. Za svetovaleca sta bila izvoljena naša vrla somišljenika gg. Franc Šerbinek in Alojz Majhenič, oba posestnika. Prvikrat ima ta važna in velika občina na naši severni meji župana, ki je za veden pristaš SLS. Zavednim možem čestitamo! Nasprotniki pa menida sedaj vidijo, kako naša stranka »nazaduje«.

NAŠA DRUŠTVA

Odbor Društva za zidanje Mladinskega doma v Mariboru obvešča vse člane, da je ministrstvo železnic dalo polovično vožnjo vsem udeležencem občnega zbora, ki se vrši na Malo Gospojnico, dne 8. septembra, ob desetih dopoldne v Mladinskem domu, Cvetlična ulica 28. Polovična vožnja je dovoljena le onim, ki se udeležijo občnega zbora ter imajo od odbora potrdilo, da so se ga udeležili. Ta dan se bodo sprejemali tudi novi člani. — Odbor.

Mariborska orlovska srenja priredi v nedeljo, dne 9. septembra, izlet k Sv. Petru niže Maribora, združen s telovadnim nastopom. Na sporedu je tudi lahka atletika in je za skok v višino pripravljena lepa nagrada. Orli-telovadci, vežbajte in tekmuje! Sodeluje godba Kat. Omladine!

Ptujsko orlovsko okrožje. Občni zbor ptujskega orlovskega okrožja se vrši na praznik Male Gospojnice dne 8. septembra t. l., po pozni sv. maši v društveni sobi minoritskega samostana z običajnim dnevnim redom. Bog živi!

Hoče pri Mariboru. Slovensko izobražev. društvo »Skala« iz Gornje Polskave ponovi v nedeljo, dne 2. septembra t. l., popoldne ob treh po večernicah v Društvenem domu v Hočah pri Mariboru tri igre enodejanke: »Sovražnik žensk«, »Kakšen gospod, takšen sluga« in »Zamorec«. Sodeluje društveni tamburaški zbor. Prijatelji smeha in poštene zabave, pridite v obilnem številu! Na veselo svidenje v Hočah!

Sv. Barbara pri Mariboru. Krasna žalogra »Žrtev spovedne molčečnosti«, ki so jo v nedeljo, dne 15. t. m., z velikim uspehom vprizorili pri sosednjem Sv. Martinu, se bo v nedeljo, dne 2. septembra, popoldne po večernicah, ponovila v našem Društvenem domu. Ker se bo igra to pot ponavljala zadnjič, naj ugodne prilike nihče ne zamudi!

Došlemu igralskemu zboru pa kličemo: Dobrodošli na lepi šentbarbarški grič!

Gornjeradgomska dekleta se že dolgo niso oglasila. Živijo tiho življenje zase. A dne 12. avgusta pa so doživele kaj lep dan, tako da se morajo še drugim malo pohvaliti. Vršil se je dekliški tabor in tečaj za dekleta ljutomerskega okraja. Od blizu in daleč so prišla pridna dekleta. Nebo je darovalo solnce, zelo lep dan je bil, govorniki in govornice pa so v lepih, navduševalnih besedah vlili gorkote in mladosti v naša srca. Proslavile smo ta dan tudi 700letnico obstoja lavantinske šofije in preživele lep dekliški dan, ki nam ostane v prijetnem spominu. Samo gdč. profesorice Štupce smo pogrešale. Samo pozdrave nam je poslala, osebno priti pa ni mogla. Upamo pa in se že veselimo, da se oglasi k nam vsaj v jeseni s skioptičnimi slikami in nam pove še kaj lepega o Lurdu. Tedaj spet, dekleta od blizu in daleč, na veselo svidenje!

Ljutomersko orlovsko okrožje. Spored okrožne prireditve dne 8. septembra t. l. Dopoldne po prihodu jutranjih vlakov sprejem in zbirališče gostov in članov pri Kat. domu. Ob pol devetih skušnja za popoldansko javno telovadbo. Ob pol desetih sv. maša s cerkvenim govorom v Florijanovi kapeli. Govori vlč. g. prof. Živortnik. Po maši spreved po mestu, nato skupni obedi. Popoldne: Ob dveh večernice. Ob pol štirih javna telovadba na letnem telovadišču za Kat. domom. Nastop članov, članic in naraščaja v vseh obveznih, kakor tudi orodnih vajah za leto 1928. Po telovadbi ljudska zabava ob godbi, šaljivi pošti in prvovrstni prleški postrežbi v šotorih za okrepčila itd. Pri prireditvi sodeluje izvrstna godba ljutomerskega glasbenega društva. Ker je to edina večja prireditev orlovstva v ljutomerskem okraju — se prav uljudno vabi vse staro in mlado, da vidite tiho in vztrajno delo orlovske organizacije!

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo, dne 9. septembra, bo pri nas sv. birma. Na dan sv. birme botri in birmanci dostikrat ne vejo, kam bi se dali. Da torej ne boste v zadregi, hoto vam letos poskrbeli pošteno in trezno zabavo v uti g. Pergerja, kjer se bo ob štirih popoldne ponovila krasna igra iz turških časov v osmih dejanjih »Miklova Zala«. Igralci in igralke, pridite h generalni vaji v pondeljek in četrtek, to je dne 3. in dne 6. septembra ob osmih zvečer.

Velik dekliški tabor v Gornjemgradu. V nedeljo, dne 9. septembra t. l., se vrši v Gornjemgradu velik dekliški tabor za ves gornje-savinjski okraj. Spored tabora bo sledeči: Ob 10. uri dopoldne v dekanijski cerkvi sv. opravilo s primernim nagovorom. Takoj po končanem sv. opravilu otvoritev tabora v veliki škofijski dvorani. Glavna govornika bosta gdč. prof. Marija Štupca iz Maribora ter č. g. pater iz Nazareta. — Vsa katoliška prosvetna društva se prosijo, da prijavijo dotično osebo, ki se bo oglasila k besedi na dekliškem taboru, takoj pripravljalnemu odboru v Gornjemgradu. Kat. prosvetna društva, agitirajte za obilno udeležbo! Uspeh ali neuspeh tabora bo pisan prvenstveno na račun naših katoliških prosvetnih društev. Ne dvomimo, da bo naša znana strumnost, delavnost in zavest odgovornosti kat.

prosvetnih društev tokrat še posebno triumfirala!

Sv. Jurij ob Taboru. Tukajšnja orlovska mladina vprizori v nedeljo, dne 2. septembra, ob treh popoldne v cerkveni hiši Finžgarjevo »Verigo« v treh dejanjih. Za obilen obisk se priporoča odbor! Bog živi!

Mozirje. V nedeljo dne 19. t. m., je proslavilo svojo 20letnico naše Kat. izobražev. društvo. Popoldan ob dveh so bile večernice, potem slavnostni govori. Govorila sta zastopnik Prosvetne zveze v Mariboru g. prof. Jeraj in g. dr. Josip Basaj o namenu prosvetnih društev, katoliškem tisku in kako naj se posebno mladina izobražuje v prosvetnih društvih za poznejši čas, dekleta za materinski in gospodinjski napredek, fantje pa za druga gospodarska dela, katera nanje čakajo, da bodo izvrševali to, kar danes prireditelji jubileja. V imenu mozirskega Orla pozdravi vse navzoče g. Alojzij Perne in častita k jubileju. Da se je vse to izteklo v tako lepem redu, gre v prvi vrsti zasluga članom mozirskega Orla, ki so s tako vztrajnostjo ves čas sodelovali. Nadalje Dekliški zvezi za spletnje vencev. Ostalim pa gre zahvala, ki so darovali tako lepe dobitke za srečolov.

Novacerkev pri Celju. Mladeniška in dekliška Marijina družba iz Novacerkve in iz Vitanja nameravajo prirediti izlet k Sv. Križu pri Belih vodah v nedeljo, dne 9. septembra. Vabijo se vse Marijine družbe, posebno še mladeniške, da se udeležijo tega skupnega izleta. Pridigo in sv. mašo bode imel vlč. g. kanonik Pavel Žagar od Novacerkve in sicer ob pol devetih dopoldne. — Torej vse Marijine družbe, fantovske in dekliške, na svidenje v nedeljo, dne 9. sept., pri Sv. Križu!

Teharje. Posvetitev teharskega Orla pre. sv. Srcu Jezusovemu in telovadna akademija, ki bi se imela vršiti v nedeljo, dne 29. julija t. l., pa se vsled smrti g. župnika Janeza Čemažarja ni vršila, se vrši v nedeljo, dne 2. septembra, s sledečim vsposedom: Zjutraj ob šestih zbirališče Orlov, mladcev in naraščaja v vrtu bivše Osvatičeve vile v Teharjih. Ob četrto na sedem slovesen odhod z orlovske zastavo na čelu v župno cerkv k sv. maši. Ob pol sedmih je sv. maša in med to sv. mašo skupno sv. obhajilo Orlov, mladcev in naraščaja. Po sv. maši skupni odhod nazaj na zbirališče, kjer se potem razidejo. Popoldne ob dveh slovesne večernice in posvetitev orlovske družine presv. Srcu Jezusovemu. Ob treh javna akademija v vrtu Osvatičeve vile. Spored je sledeči: 1. Nastop tamburaškega zbora; 2. govor, govori g. Peršuh, tajnik SLS iz Celja; 3. nastop orlovskega naraščaja, mladcev in članov s prostimi vajami; 4. nastop pevskega odseka z raznimi pevskimi točkami; 5. orodna telovadba na drogu; 6. zaključna skupina Orlov in mladcev, nato pa prosta zabava. Prijatelji poštene zabave, povabljeni k obilni udeležbi. — Odbor.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Ne pozabite na veliki orlovski dan dne 9. septembra pri Sv. Križu tik Rogaške Slatine. Ta dan vsi na plan, vsi stari in mladi, vsi se odločite za Rogaško Slatino ta dan! Vsem, ki se bodo udeležili te orlovske prireditve, je polovična vožnja po železnicah dovoljena. Polovična vožnja je dovoljena za dneve od 7. do 11. septembra t. l. Stroški bodo malenkostni, zato na veselo svidenje! — Odbor.

Sv. Vid pri Planini. Na praznik dne 8. septembra, ob treh popoldne, priredi tukajšnji Orel v Društvenem domu svojo četrto orlovsko akademijo. Na sporedu bodo predvsem prav lepe telovadne in pevske točke. Po akademiji se vrši tudi srečolov s prav krasnimi dobitki. Vsi prijatelji orlovske mladine k prireditvi prav iskreno vabljeni! Bog živi!

Viničarski vestnik.

Viničarski tabor v Gornji Radgoni se vrši v nedeljo, dne 2. septembra. Ob šestih zjutraj rana služba božja za člane viničarske organizacije gornjeradgonske skupine. Potem se vrši stanovsko zborovanje viničarjev v dvorani posojilnice. Važno je za vse viničarje, naj vsi od blizu in daleč v polnem številu pridejo!

Jeruzalem, podružnica Sv. Miklavža pri Ormožu. Na tem hribčku, čigar okolica daje slovito vinsko kapljico, se bo v nedeljo, dne 9. septembra, vršil viničarski tabor za ormoški in ljutomerski viničarski okoliš. Ob 9. uri bo sv. maša v jeruzalemski cerkvi, potem zborovanje na prostem. Govorijo tovariši: oblastni poslanec Peter Rozman, Franc Žužek iz Ljubljane in Andrej Semenič iz Maribora. Ker je tabor velikega pomena za naš pokret in za vzbuditev duha stanovske in krščanske vzajemnosti vseh viničarjev ormoških in ljutomerskih goric, zato naj nobeden ne izostane. V slučaju skrajno slabega vremena se tabor na isti dan ne vrši in se preloži na poznejši čas.

Organistovske zadeve.

Vso čč. duhovščino, organiste ter druge privatne nameščence opozarjamo tem potom na novo naredbo g. ministra za socialno politiko, s katero se spreminjajo plačilni razredi za pokojninsko zavarovanje privatnih nameščencev (torej tudi organistov). Ta naredba stopi v veljavo dne 1. septembra t. l. Dosedanje tabele so torej neveljavne in brez pomena. O tem se obveščajo tudi tisti, kateri so pri tajništvu Društva organistov zaprosili za tozadevne tabele.

Po Savinjski dolini hodi sedaj revizor Pokojninskega zavoda v Ljubljani in preiskuje, kdo še ni zavarovan in če ni mogoče kje bilo napačnih napovedi. — Vse organiste tem potom opozarjamo, naj vse svoje dohodke napovejo točno. Vsaka napačna napoved gospodu revizorju je kaznjiva, kakor sploh vsaka napačna napoved uradnim osebam. Zatorej naj organisti ne zamolčijo nobenih prejemkov, ker si itak s tem pri zavarovanju sami škodujejo.

Listnica uredništva.

Smartno ob Paki: Tabel in to še tako zamotanih, ne moremo objavljati. — **Sv. Florjan pod Bočem:** Zadeva osebna in tožljiva. — **Ptuj (invalidi):** Celih in tako dolgih pridig vendar ne moremo objavljati. — **Slovenjgradec in Petrovče:** Ne zamerite, pa poročil o končanih prireditvah, ki bi nam vzela cele strani, ne more objavljati naš list, ki je skromen tednik. — **Marenberg:** Osebno češčenje, ki ne spada v javnost. — **Ljubljana (Zveza slovenskih vojakov):** Delali smo reklamo za zbor, poročila pa ne moremo objaviti, ker nismo dnevnik. — **Škofjavska:** Dolga osebna za-

deva. Se res ne izplača eni ničvredni osebi posvetiti tako dolg dopis.

Dva pevca sta se prepirala, kdo da boljši poje. Profesor glasbe naj bi to razsodil. Ko sta oba odpela par pesmic, je rekel profesor prvemu pevcu: »Vi ste najslabši pevec, kar sem jih kdaj slišal.« Drugi pevec je bil tega vesel, ker slabše sodbe po njegovem mnenju ni bilo mogoče izreči. Ali gospod profesor mu je brž skalil veselje z besedami: »Vi, dragi prijatelj, pa sploh ne znate peti.«

Bubikopf še ni dovolj! Dva moška, med njimi eden plešec, se razgovarjata. Prvi: »Odkar so ženske ostrizene, pa res ne veš, kdo je ženska in kdo je moški!« — Drugi, ki je plešast: »E, kaj! Pleše pa vendar le še ne spravijo skupaj!«

Ni vse zlato, kar se sveti! Učitelj: »Ni vse zlato, kar se sveti. Povej mi kak tak predmet!« — Mihec: »Vaš nos, gospod učitelj!« (Iz »Otroških ust«, II. del, 16 Din. Kupi se v Tisk. sv. Cirila v Mariboru.)

Moderni otroci. »Kdo pa te je pretepel, Karlek? Gotovo oče!« — Karlek: »O ne, njegova boljša polovica!«

Kak je telefon? Učenec ljudske šole je doma očetu razlagal, kak je telefon. Dejal je: »Če tu pritisnem, pa se na čisto drugem kraju sliši!« — Oče: »To ni nič čudnega! Če ti reci mo mlački na rep stopiš, tudi pri gobcu zamijavka!« — Sinček: »No, dobro, kako pa si vi potem predstavljate radio, kjer ni nič žic?« — Oče: »Rep si proč misli!«

Previden! Žena: »Zakaj pa ti vedno pri oknu stojiš, kadar pojem?« — Mož: »Zato, da me sosedje vidijo, ker sicer bi mislili, da te tukaj pretepa-vam!«

Opozorilo. Na vratih trgovine je bilo napisano: »Kadar ni nikogar v prodajalni, naj se pozvoni!« Nekoč zasliši trgovec divje zvonjenje in prihiti: »Kaj pa je?« — Fantek, ki je po zvonil: »Nič ni! Nobenega ni bilo v prodajalni, pa pišete tu, le, naj se pozvoni, sem pa!«

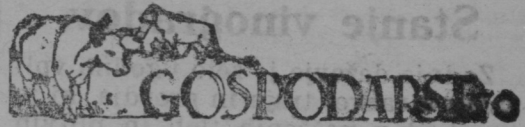
Izbira poklica. Znanec: »No, oče, kaj pa bo vaš sin, ko ste ga dali v šolo?« — Oče: »Pravi, da hoče biti učitelj, ker ima silen poklic za — počitnice!«

Dober računar. Učitelj: »Ti si domišljuješ, Janezek, da si najboljši računar. Povej mi: 12 jabolk imaš, 3 poješ, koliko jih še imaš?« — Janezek: »Imam jih 12.« — Učitelj: »Vidiš, da ni res!« — Janezek: »Pa je! 3 imam v želodcu, 9 pa na mizi!«

Ljubeznjiva zaročenka. Zaročenec: »Ali boš shajala s tem, kar jaz zaslužim? To je 2000 Din na mesec.« — Zaročenka: »Malo je, a bom poskusila. Toda od česa boš pa živel ti?«

Zafrknil ga je. Visok uradnik je hodil rad na lov, tudi ob uradnih dnevih. Pa se je nekoč bahal, da se

noben zajec pred njim ne more skriti. Star kmetič pa mu je dejal: »Gospod, če sem jaz zajec, pa se vam le skrivaj, da me ne najdetel!« Uradnik: »No, kam pa?« — Kmetič: »V vašo pisarno!«

Cene in sejmska poročila.

GENE TUJEMU DENARJU.

Zadnje dni se je dobilo na zagrebški borzi v valutah: 1 ameriški dolar za 56.10 Din.

Dne 30. avgusta pa v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 8.0071—8.0371.

100 italijanskih lir za 296.75—298.75.

100 madžarskih pengov za 9.9249.

1 ameriški dolar za 56.81—57.01.

100 francoskih frankov za 221.29—223.20.

100 nemških mark za 13.5530—13.5830.

100 čehoslovaških kron za 168.27—169.37.

SEJMI OD 1. DO 15. SEPTEMBRA 1928.

1. septembra: Zreče (po prvi nedelji v septembru), Guštanj in Št. Ilj pri Velenju.
2. septembra: Prosnjakovci (Prekmurje), Sv. Bolfenk (srez Ptuj), Breg pri Ptuj (drugi pondeljek v septembru).
4. septembra: Bogojina (Prekmurje), Vuhred.
6. septembra: Sv. Pavel pri Preboldu.
7. septembra: Šmarjeta pri Rimskih toplicah, Vojnik, Cven pri Ljutomeru, Sv. Gora pri Št. Petru.
8. septembra: Turnišče (drugi dan po M. Gospojnici), Mozirje (prvi pondeljek pred Malo Gospojnico), Negova, Gornji Petrovci (Prekmurje).
9. septembra: Spodnja Polskava.
10. septembra: Puconci (Prekmurje).
12. septembra: Loka pri Žusmu.
14. septembra: Petrovče, Črensovci (Prekmurje), Vitanje, Slov. Bistrica, Rogatec.

Mariborsko sejmsko poročilo z dne 23. 8. 1928. Prignanih je bilo: 12 konj, 12 bikov, 168 volov, 349 krav in 16 telet, skupaj 557 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 7.50 do 8 Din, poldebili voli od 6.75 do 7 Din, biki za klanje od 6.50 do 7.50 Din, plemenske krave od 6 do 6.50 Din, krave za klobasarje od 4.25 do 5.50 Din, molzne krave od 5.25 do 6.25 Din, breje krave od 5.25 do 6.25 Din, mlada živina od 5.50 do 6 Din. Prodalo se je 293 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 58 komadov, v Italijo 24 komadov.

Mesne cene v Mariboru: Volovsko meso in meso od bikov, krav, telic od 10 do 18 D; teleče meso od 15 do 22.50 Din, svinjsko meso sveže od 15 do 30 Din.

Gene lesu in poljskim pridelkom. Ljubljana. Les: Bukova drva franko vagon nakladalna postaja po 17.50; zaključek 3 vagona. Tendanca nespremenjena. — Deželni pridelki: (Vse samo ponudbe slovenskih postaj, plačljivo v 30 dneh, dobava promptna.) Pšenica baška nova 79—80 kg, 2%, 292.50—295, pšenica za september 305.50—307.50, za oktober 310—312.50, moka nova 0 g franko Ljubljana, plačljivo po prejemu 455—465, koruza 350—352.50, oves, novi za avgust 265—270, ječmen baški 70—71 kg, nov, rešetan, franko Ljubljana, plačljivo po prejemu po 325—327.50, rž, uzančno blago, mlevska tarifa 300—302.50. Zaključek 1¼ vagona pšenice in pol vagona moka.

*

Gospodinjska šola čč. šolskih sester v Melju v Mariboru. Zimski te-

čaj na tej šoli se začenja s 1. oktobrom t. l. Ker se z letošnjim letom ta šola razširi, se prijave še vedno sprejemajo.

*

Stanje vinogradov.

Zadnje deževje je zelo ugodno vplivalo na razvoj trsja in grozdja, ki je ponekod v peščenih tleh in plitvih zemljah že kazalo znake primanjka-joče vlage. Grozdje se je začelo mehčati in upanje je, da bo v kljub obloženim trtam ob lepem vremenu mehko do Male gospojnice. Znane trtne bolezni, kakor: pepel in peronospora ne nastopajo nikjer v večji meri. Bati se je samo še toče in deževne jeseni, ki bo povzročila gnilobo. Dela v goricah so deloma končana, le tu in tam še opravljajo tretjo kop. Za lanska vina je malo povpraševanja, ker ga skoro ni več po deželskih kletih, trgovci pa prodajajo stare zaloge, da naredijo prostor novi kapljici. Za cene se še ne ve. Veliko bo odvisno od nadaljnjega vremena in sladkobe pridelka. — Čriči so začeli že peti lepo, — so pošto prinesli, da je grozdje mehko!

V Nemški Avstriji hočejo vinogradniki doseči znižanje čistega vinogradniškega donosa na ono stopnjo, ki ga zavzamejo poljski sadeži, ker so vinogradi zelo opešali in se bodo morali znova regulirati. Tudi se je izkazalo, da se naprava novih nasadov ne bode več mogla tako podpirati s finančne strani, kakor ob času rekonstrukcije po filokseri (trtni uši), ko so se dajale milijonske podpore v obliki brezobrestnih posojil. Nazadnje pa je bilo za to naziranje tudi merodajno dejstvo, da vinogradi povprečno niso donasali po večletnih izkušnjah onega dobička, kakor prvovrstna žitna polja, ker so ujme in razne bolezni (toča, mraz, peronospora) za več let uničile pridelek vinogradov, dočim je žito enoletna rastlina. Pri novem določevanju čistega donosa naših parcel bi se naj oziralo na vinogradništvo tudi v tem smislu.

Madžarska je glasom poročil dala vinarskim zadrugam na razpolago 600.000 pengov (približno 6.000.000 D) za nakup kleti in posode, v katere bodo vinogradniki spravljali svoja vina.

Gospodarska obvestila.

Izjednačenje davkov. V zadnjem »Gospodarju« smo omenili, da je sedajna skupščina brez nagajive ter brezmiselne opozicije sprejela zakon o izjednačenju davkov v naši državi. Da je to potrebno, pričajo vsi naši in nasprotni listi, kajti vsaka stranka, ki čuti novo situacijo, more priznati, da brez izjednačenja davkov ne bode šlo naprej. Dva sistema obdavčevanja v eni državi ne moreta veljati. Naš kmet mora pri takem gospodarstvu propasti. Zato pozdravljajo vsi Srbi, Hrvati in Slovenci novi zakon o izjednačenju davkov. Do sedaj je

bil čisti zemljiški dohodek parcel podlaga za obdavčevanje v Sloveniji. Čisti dohodek parcel pa ni le postal podlaga državnemu davku, kakor si je to zamislilo »dunajsko« gospodarstvo, ampak je s časom postalo hrbtenica deželnih, okrajnih in občinskih doklad; po vojni pa so prišli še drugi »donosi« za Slovenijo, kakor n. pr. invalidni davek itd. V Hrvatski in Slavoniji, v Banatu, Bački in Sremu, Madžimurju in Prekmurju so sicer tudi že imeli precenjeno vrednost parcel, ta pa ni bila podlaga vseh realnih dajatev od posestva kot v Sloveniji. Bosna in Hercegovina sta sicer že izpeljali cenitev posestva, do katastralno čistega donosa posameznih parcel pa ni prišlo. Srbija pa je danes še brez katastra in čistega donosa zemljiških parcel.

Naš vinski izvoz je znašal glasom podatkov statističnega urada za prvo polletje okrog 14.000.000 Din, za mesec junij pa 1.300.000 Din. Počasi začenjamo vendar izvažati tudi vino v druge države, največ v Avstrijo.

Čebelarstva podružnica v Mariboru ima svoj sestanek s predavanjem in kuhanjem voska na praznik, dne 8. septembra, na III. deški šoli na Ruški cesti, ob desetih dopoldne.

Premiranje goveje živine v Mariboru. Po sklepu in s sredstvi okrajnega zastopa Maribor in oblastnega odbora mariborske oblasti v Mariboru se vrši dne 4. septembra 1928 razstava goveje živine na mariborskem sejmišču. Razstavljeni bo goveda marijadvorske in pingavske pasme. Prilika bo tudi za nakup lepih plemenskih živali. Vsakdo, ki se zanima za našo živinorejo, se vabi na to prireditev, ki je po 26 letih prva v Mariboru in obeta biti lepa.

Hmeljarji iz Savinjske doline ter drugih bližnjih krajev se opozarjajo, da dobijo pri Ljudski posojilnici v Celju vsak dan najnovejšo tržne cene za hmelj iz Nürnberga in Žatca.

Guštanj. (Kakšno korupcijo uganja oblastni odbor mariborske oblasti.) G. okrajni živinozdravnik Škofič iz Prevalj očita mariborskemu oblastnemu odboru korupcijo, ker mi je podelil subvencijskega merjasca. Da bo javnost o tem pravilno informirana, podam o tem natančna pojasnila. Predniki g. okrajnega živinozdravnika so vsakokrat obvestili kmetijske podružnice, kadar je bila razpisana kakšna subvencija, kar je bilo tudi pravilno. G. Škofič tega ni storil. Po ovinkih sem šele zvedel, da se tudi letos razdelijo subvencijski merjasci. Kljub vsestranskemu povpraševanju letos nisem našel plemenskega merjasca. Merjasca imam vedno, ker ga rabim za domače svinje in prigon svinj je celo iz dveh občin. Vložil sem zato prošnjo potom kmetijske podružnice uradnim potom. G. sreski veterinar mi je isto zavrnil z motivacijo, da je rok potekel in ni priporočila. Ni mi preostalo drugega, kot prošnjo poslati direktno na oblastni odbor, ki je moji prošnji ugodil. Nad tem se g. Škofič zgraža in misli, da je ta slučaj kakšna protekcija. Moje mnenje je, da ima sreski veterinar skrbeti tudi zato, da pridejo živinorejci v njegovem srezu kolikor mogoče do dobrih plemenjakov; ni na mestu, prošnje kar pri prvi inštanci odbijati. Nad takšnim postopanjem se mora zgražati vsak živinorejec. Posebno od našega rojaka kaj takšnega nismo pričakovali.

Gospod živinozdravnik, pomirite se in vedite, da so gospodje pri oblastnem odboru prav ravnali. — Beno Kotnik, posestnik in načelnik kmetijske podružnice.

Najbolji pripomoček za hranjenje slabe zaostale in zahrane živine je prijava:

Fežakovo olje za živino
Ni se dobi samo pri:
Mr. Fežak
Zagreb, Funduljeva 18.

DOPIS

Remšnik. V nedeljo, dne 2. septembra, bo druga služba božja pri Sv. Pankraciju. Izletniki vabljeni v obilnem številu! — Novega župana imamo, je že prevzel; naš pristaš, vzoren katoličan Simon Golob, kmet na Vasi.

Sv. Ana v Slov. gor. Pri nas je umrla Hedl Marija po težki in mučni bolezni. Njeno priljubljenost je dokazal pogreb. Možu rajne je poslala SZV v Ljutomeru bolniško podporo in posmrtnino.

Sv. Anton v Slov. gor. Približuje se dan rojstva Marijinega, to je 8. september t. l. Kakor vsako leto, tako se bode tudi letošnje leto vršilo romanje na Goro pri Sv. Petru niže Maribora. Pričetek tega romanja je dne 7. septembra s sv. mašo pri Sv. Antonu, od koder gre procesija k Sv. Trojici. Tam bo ob pol devetih sv. maša za žive in pokojne gorske romarje. Od tam gre po sv. maši procesija ob vsakem vremenu proti Šent Lenartu in nadalje do Sv. Petra niže Maribora.

Kalobje. Vsem romarjem, ki mislijo letos obiskati našo Mater božjo, se naznanja, da se vrši letošnji običajni romarski shod v nedeljo, dne 9. septembra. Torej pred godom Marijinega imena. — Tukajšnje Kat. prosvetno društvo pa vpripori na dan 8. septembra zvečer krasno igro: »Junakinja presv. Srca«. Romarji, ki pridete že dne 8. septembra, ste vabljeni, da pridete si to lepo igro ogledati!

Bočna. Bočna je velika občina, velika večina občanov je v taboru SLS, župan pa je dosedaj bil največkrat naš nasprotnik, enkrat tudi pod PP režimom gerent, kar pač za tisto dobo ni bilo nič nenavadnega. Volja ljudstva se pa da le za kratek čas potiskati ob steno in prišel je tudi v Bočni obračun! — Še nekaj vprašamo: Ali je »Jutro« uradno glasilo županstva Bočna? Če ga ima pa samo tajnik za svoj »lajbžurnal«, naj ga pa ima v svojem stanovanju, ne pa na uradni občinski mizi. Bilo bi dobro, če bi tajnik tudi vpošteval, da je njegov kruh največ od tistih, ki se ne strinjajo z »Jutrom«. Lahko, da bi bili tudi volilni imeniki bolj popolni, če bi ne bilo kaj takega v bližini.

Sv. Jedert nad Laškim. Tukaj je umrla vrla in pobožna mati Marija Lavrine, omožena Dornik v Gornji Rečici. Bila je skrbna in pobožna gospodinja in je bila tudi prva v župniji, ki je dala družino posvetiti presv. Srcu Jezusovemu. Bila je tudi v tretjem redu in ni nikdar manjkalo pri hiši dobrih in krščanskih časopisov in knjig. Zapeli so ji žalostinko domači pevci pod vodstvom gospoda organista Franca Petek. Rajna zapuščila moža in pet otrok. Naj v miru počiva in njena duša naj se veseli nad zvezdami!

Kmetje pozor!

Tvrdba Farič

d. z o. z.

v Mariboru, Levstikova ulica št. 9

Izdeluje motorje od 2 do 6 konjskih sil, enostavna konstrukcija, najboljši sistem. Sadne mline treh velikosti za sadje in grozdje, 1 stroj kombiniran najnovejši model. Mlatilnice za ročni in motorni pogon. Vitelne treh velikosti. Vetrnjača, Reprezilnike. Popravila vseh vrst poljedelskih strojev. Ne kupite od agentov, ker je pri nas za 20% cenejše kar morate plačati agentom. Prevzamemo vsa livarska dela in izvršujemo različne modele po načrtih v lastni tovarni. 1041

Zahvala.

Podpisani se zahvaljujem tem potom podpornemu društvu »Ljudska Samopomoč« v Mariboru najiskrenejše za takoj izplačano znatno podporo iz vseh treh oddelkov po mojem rajnem tastu Antonu Hernach in priporočam to prekoročno in človekoljubno društvo vsakomur v takojšnji pristop.

Sv. Jurij ob Pesnici, 25. VIII. 1928.

1036

Marko Dvoršak, pos.

V najem dam dobro posestvo, vse potrebno zraven, 15 oralov, poslopje, zidano z opeko krito, blizu farne cerkve. Več pove F. Zatler, Škedenj 24, Špitalič, Konjice. 1044

Lepa kmetija na prodaji v Razgorju št. 5 eno uro od Vojnika, v obsegu 16 ha: njive, travniki, sadosnik, vse okoli hiše, tu-

di gozd čisto blizu. Hlevi in kleti obokane: gospod. poslopje novo; dva kozolca, vodnjak doma, vse v dobrem stanju. Cena 200 tisoč Din. Proda se zato, ker sta mož in žena umrli brez otrok. Vpraša se v župnišču v Vojniku. 1054 H kmetiji sliši še lepi inventar, dva težka vola, krava, tri svinje, vozovi, 10 večjih sodov in drugo gospodarsko orodje.

MALA OZNANILA

1051

Zelate glave

kupi LOVREC, Maribor, Slomškov trg 16. 1033

Opeko

za zidavo, izborna žgano, narejeno z roko, strešno opeko (Biberschwanz-Dachziegel) oddaja veleopekarna Čerčiček, Kamnica. Naslov v Mariboru: Trubarjeva ulica 5. 1040

Pletene veste

iz lepe in trpežne volne: za ženske 75 Din, za moške 95 Din, 85 cm dolge jopice 135 Din, veste rožaste s svilo 100 Din, bluže za zvezati 55 Din, debeli topli leibi 60 Din, kakor vse druge pletenine kupite najceneje v pletarni M. Vezjak, Maribor, Ve trinjska ulica 17.

V nedeljo, dne 2. septembra 1928, se bo prodajalo na javni dražbi na Strnišču pri Ptuj 1029

nekaj barak

Pričetek ob pol dveh popoldne pred gradom.

Že gre dober glas od hiše do hiše, da v Račjem reže na žagi najcenejše, reže tudi od šnita, tako da je vsak zadovoljen, kajti zadovoljnost je pravi ključ do sreče. — Istotam se kupuje okrogel les, kakor tudi okrogel hrast po najvišjih cenah, plačilo takoj ko je les prevzet. Električna žaga Račje. 1027

Nagrobni spomeniki iz marmorja in granita ter cementnega kamna vsake vrste se dobi pri F. Koban Račje-Fram, telefon št. 6. 1046

Kupim staro zlato in srebro ter zlat in srebrn denar. Ignac Jan, Maribor, Grajski trg 4. 1049

Sprejemem dva dijaka na celo hrano in stanovanje, poceni, vzamem tudi nekaj živeža v račun. Električna luč prosta. Lovce Ciril, Maribor, Glavni trg 4, na dvorišču. 1030

Vajenec se sprejme za mizarstvo obrt. Dvoršak Fr., mizar, St. Ilj v Slov. gor. 1035

Zidarski polir, samostojen, verziran na visoki stavbi in železo-beton, se takoj sprejme. Ponudbe na upravo lista pod šifro »za Maribor«. 1048

Hlapca pridnega in poštenega sprejme takoj za stalno A. Arbeiter v Mariboru, Dravska ulica 15. 1039

Zidarski predelavec ter zidarji se sprejemajo pri stavbenem podjetju Ub. Nassimbeni, mestni stavbenik, Maribor. 1017

Motorno kolo in pomožni motor proda Hebar, Ključarovci pri Ormožu. 1052

Dva vajenca se takoj vzmeta v kotlarsko obrt. Oskrba v hiši. Maks Weiss, kotlar, Maribor, Slovenska ulica 28. 1050

Sprejme se vajenec z dobrim spričevalom: Polič Konrad, čevljar, Partinje št. 25, Sv. Jurij v Slov. g. 1042

Organisti in orglarski učenci! Imam več dobrih rabljenih klavirjev in harmonij od 3000 D na prodaj: I. Turin, Celje, Prešernova ulica 10. 1028

Hiša se proda. Studenci, Kralj Matjaža ul. 41. 1022

Išče se dobrega viničarja z 3 do 4 dlavskimi močmi. Nastop mesta z začetkom novembra t. l. Naj se oglasi v vinogradu Ogrinc v Radizelu, občina Slivnica. 1020

Majerja z lastnimi kravami, ki bi prevzel vso delo, sprejme Marija Pilz, Pesnica. 1034

Išče se poštena, zdrava in priprosta služkinja za vsa domača dela. Naslov v pravi lista. 1032

Ženska, zmožna gospodinstva, želi mesta k dobri družini. Naslov v upravi lista. 1045

Prodam posestvo z vsem inventarjem, šest oralov prvovrstne zemlje in lepim poslopjem ob glavni cesti Ptuj—Maribor. Cena po dogovoru. Franc Bregar, Hajdoše, Ptuj. 1038

Konjski hlapec, kateri se razume z vožnjo hlovodov po hribih, se takoj sprejme. Naslov v upravi lista. 995

Prodam malo posestvo, obstoječe iz vinograda, sadosnika, njive in gozda, poslopje je zidano in z opeko krito, v bližini kolodvora. St. Ilj v Sl. gor., št. 68, Eferl Jožef. 1026

Dr. O. I.:

ČRNI KRIŽ PRI HRASTOVCU.

Zgodovinska povest.

Lukašič je pazljivo poslušal, zmajal z glavo ter pripomnil:

»Veš sosed, dokler je človek še živ, še vedno upa, da ozdravi, a če ni več življenja, je vse zastonj.«

»Ti si pač pravi neverni Tomaž,« reče Serk skoraj užaljen, »Bog vse more, le zaupaj, saj to nič ne stane, poskusi, boš videl, da mi boš hvalen.«

Ker je Serk le tako prepričevalno govoril in navedel še več oseb, ki so ozdravili na čudodelen način, reče nazadnje Lukašič:

»Verjamem, da mi želiš dobro, poskusil bom, naj bo, kar hoče.«

»Prav imaš, le ubogaj, še danes boš vriskal od veselja.«

Rekši, se poslovita. Lukašič ni šel takoj v župnišče, ampak spodaj pod trgovom ob Bobovnici in zavil naravnost v hišo Kolomana Šefa.

Ta je bil doma. Lukašič vstopi počasno v sobo ter komaj pozdravi. Šef je takoj uganil, da te-

15

že došleca velika žalost, zato stopi hitro k njemu, ga prime za roko ter mu veli, naj sede na stol poleg njega.

»No, očka, kaj pa je takega, nekaj težkega morate imeti na srcu,« pravi Šef pomilovalno.

»Kako veste to,« meni Lukašič otožno, »da, da, huda nesreča me je zadela, kar kratko povem, sin, o moj edini sin, mi je danes zjutraj umrl.«

»To je seve hudo,« meni Šef sočutno, »pa kako je to tako nenadno prišlo?«

Lukašič si obriše rosne oči, globoko vzdihne ter začne pripovedovati od začetka celi potek bolezni.

Šef posluša pozornost, si nekaterikrat pogladi z roko čelo, resno pokima, ko pa konča Lukašič s pripovedovanjem, tleskne z rokami ter pravi svečano:

»Oče, vaš sin ni umrl, zbudil se bo k življenju, a na vas je, da ga takoj rešite, greva takoj v kapelico, tam vam vse povem.«

Vstala sta ter šla naglo čez mali hrib in v kratkem dospela na lice mesta.

Koloman Šef je odprl kapelico, a vrata zopet zaprl. Ko sta vstopila, je prijel Šef Lukašiča za roko ter ga peljal h križu, visečem na steni ter

Sadje v gospodinstvu!

Sadje najbolj zdrava hrana! Gospodinje in dekleta, kupite v Tiskarni sv. Cirila. Knjiga stane 24.- Din.

CIRILOVA KNJIŽNICA

OBSEGA SLEDECE ZVEZKE:

1. Dr. Karl Capuder: **Naša država.** (Razprodano.)
2. Dr. Leopold Lenard: **Jugoslovanski Piemont.** Din 7.—
3. Dr. Leopold Lenard: **Slovenska žena v dobi narodnega preporoda.** Din 10.—
4. **Moj stric in moj župnik.** Din 4.—
5. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, I. del** Din 8.—
6. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, II. del** Din 10.—
7. H. G. Wells: **Zgodba o nevidnem človeku.** Din 7.—
8. B. Orczy: **Dušica, I. del** broš. Din 16.—, vezan Din 30.—, II. del broš. Din 25.—, vezan Din 40.—, III. del broš. Din 32.—, vezan Din 44.—
9. A. Conan Doyle: **V libijski puščavi.** Din 12.—
10. Arnold Bennett: **Živ pokopan.** Din 8.—
11. Illamo Camelli: **Izpovedi socialisti.** Din 16.—
12. E. R. Burroughs: **Džungla, I. del** Din 18.—, II. del Din 14.—
13. Elza Lešnik: **Šumi, šumi Drava . . .** Din 5.—
14. Matija Ljubša: **Slovenske gorice.** (Razprodano.)
15. Erckmann-Chatrian: **Zgodbe napoleonskega vojaka.** Din 12.—
16. Antonio Fogazzaro: **Mali svet naših očetov.** Din 28.
17. Anton Kosi: **Iz otroških ust.** Din 8.—
18. Dr. J. Jeraj: **Kadar rože cveto.** (Razprodano.)
19. J. F. Cooper: **Zadnji Mohikanec.** Din 11.—
20. Pavel Keller: **Dom.** Broš. Din 22.—, vezan Din 35.—
21. Gabriel Majcen: **Zgodovina Maribora.** Din 20.—
22. H. R. Savage: **Snubitev kneza šamila.** (Se ni izšla.)
23. Kazimir Przerwa-Tetmajer: **Rokovnjači izpod Tatre in druge povesti.** Broš. Din 16.—, vezan Din 28.—
24. Arthur Sills: **Smrtna past.** Din 9.—
25. Anton Kosi: **Iz otroških ust, II. del** Din 16.—

Vreče za hmelj

pro m od Din 7.50 naprej kakor tudi veliko izbiro vsakovrstnega stofa v brezkonkurenčnih cenah priporoča manufakturna veletrgovina **ANTON MACUN**

Gosposka ul. 10 - Maribor - Gosposka 10
912

Izjava.

Podpisana Otilija Cigula, pos. Vodole obžalujem, da sem žalila Gabrijelo Fekonja, vsled česar jo prosim odpuščanja ter se jej zahvaljujem za odstop od tožbe. Vse stroške plačam jaz.

Vodole, dne 16. avgusta 1928.

Otilija Cigula.

mu velel, naj poklekne. Prižgal je nato dve sveči, stopil h klečečemu Lukašicu ter mu rekel:

»Oče Lukašic, poglejte tu sem na križanega Boga, molite iskreno pet očenašev. Kedar ste z molitvijo gotovi, mi pa povejte.«

Šef je stopil k dverim in mirno čakal.

Lukašic je napol glasno molil, kakor mu je bilo ukazano. Šef je pristopil, ne da bi čakal na Lukašicevo poročilo in mu rekel:

»Sedaj pa dvignite obe roki, jih sklenite k molitvi in recite za menoj:

»O ti usmiljeni Bog, ki si umrl za naše grehe na križu, tebi zaobljubim svojega sina, reši ga smrti, hočem ti darovati debelega junca ter pomagati pri zidanju cerkve v čast božjemu grobu. Amen.«

Lukašic je ponavljal počasno in z veliko resnostjo zvesto vse te besede, neka tajna groza ga je obšla, ko je končal to obljubo, saj kaj takega še ni doživel.

»Oče Lukašic, vstanite, vaša iskrena molitev je rešila vašega sina,« reče Šef svečano Lukašicu.

»O prevelika bi bila milost,« vzdihne obupani oče ter se dvigne, kakor mu je velel Šef.

»Sedaj pa pojdiva takoj na vaš dom, da vi-

Največja izbira
vsakovrstne svile

že od Din 24.— naprej se dobi pri

I. TRPINU

Maribor, Glavni trg 17

Cunje,

staro železo, baker, me-
denino, svinec, cink, pa-
pir, glaževino, kosti ter
krojaške odpadke kupim
in plačam najboljšo

A. Arbeiter, Maribor,

Dravska ulica 15.

Iščem stalne nabiralce in
nakupovalce. 566

Rizling in
Mozler 1927

prvovrstna, briljantna vi-
na na prodaj 50 hl. Poiz-
ve se pri upravi lista. 1012

Strojna stiskalnica

za sadje in grozdje s košom
za 300 litrov se poceni proda.
Maribor, Trubarjeva ulica 9.
1003

Kolo, posebno močne kon-
strukcije, priporočljivo za
slabe ceste, z zelo lahkim
tekom, malo rabljeno, se
po nizki ceni proda. Kra-
čun, Poljčane. 1004

Čevlje

garantirano pristno ročno delo, kupite po najnižji
ceni in v najboljši kvaliteti edino pri inder. čevljev

R. Stermecki, Celje, št. 24, Slov.

Podkovani iz kravine Din 150.—,
močni iz teletine Din 177.—, fini
iz boksa Din 190.—, nizki iz
boksa Din 175.—, damski ševro
Din 170.—, modni beš ali sivi
elegantno izdelani Din 198.—,
fini lak Din 199.—, fantovski
Din 165.—, deklški boks Din 84.—,
otročji boks Din 64.—, in kozine
Din 30.— 227

Prečno kupite čevlje zahtevajte zastoj,
gato ilustrovani cenik z več tisoč slikam od
R. Stermecki, Celje
Naročila čez Din 500.— poštnine prosto.
Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar.

Za Birmol Blago, obleke
vseh vrst kupite najugod-
neje v trgovini Franc Sen-
čar, Mala Nedelja in Lju-
tomer. Oglejte si zalogo!
Nakup jajc, masla, putra,
zabele, suhih gob ter vseh
poljskih pridelkov. 803

Sode vseh velikosti ima
vedno v zalogi po najniž-
jih cenah Fran Repič, so-
darsko podjetje, Ljublja-
na, Trnovo. — Pomočni-
ke sprejme v stalno delo.
991

Strojno pletenje podučuje
pletarna Vezjak, Maribor,
Splavarska ulica 6. 975

Sprejme se učence v pe-
karni Pečnik, Selnica ob
Dravi. 986

Sprejem deklo na de-
želo. Naslov v upravnisti-
vu lista. 984

Iščem za moj vinograd v
Kamnici pri Mariboru za
nesljivega in pridnega vi-
ničarja z najmanj štirimi
delavnimi močmi. Prija-
ve v moji pisarni v Mari-
boru, Aleksandrova cesta.
Dr. Oton Blanke. 985

Kupim hišo z 2 ali 3 so-
bami, vrtom in dobro vo-
do v Poljčanah in okolici
ali ob južni železnici. Ra-
do Jurko, šolski nadzor-
nik v p. v Konjicah. 1005

Gostilno vzamem v najem
ali na račun. Naslov v u-
pravi lista. 993

Rodovitno posestvo, 3 nji-
ve, travniki za 4 glave ži-
vine, sadonosnik, zidana
hiša, hlevi, blizu farne
cerkve mariborske okoli-
ce, se za 80.000 Din proda.
Vprašati v trgovini Mari-
bor, Grajski trg 2. 1017

Zakonski par, ki razume
temeljito vsa dela na po-
lju, v vinogradu, pri sad-
nih drevesih itd., z največ
dvema otrokoma ne pod
10 let se pod jako ugodni-
mi pogoji za stalno sprej-
me. Samo taki z dobrim
povpraševanjem naj se o-
glasijo: Badlova ulica 16,
Maribor. 1021

Stanovanje za dijaka z
dobro hrano, na željo tu-
di nemška konverzacija,
nizka cena: Maribor, Tom
šičev drevored 125. 1019

Majer z več delavnimi si-
lami se sprejme pod ugod-
nimi pogoji pri Henriku
Sarnitz pri Sv. Lenartu v
Slov. gor. 1023

Viničarja z več delavnimi
močmi se sprejme takoj.
Nastop začetkom novem-
bra. Vprašati pri Viljem
Elsbacher, Ptuj, v pisarni
trvdke Hutter in Elsba-
cher. 1024

dim sina, prepričali se boste, da vaša zaobljuba
ni bila zastoj,« reče skrivnostno Šef ter prime
Lukašica za roko ter zapusti z njim kapelico,
katero skrbno zaklene.

Šla sta po isti poti, po kateri je prišel Luka-
šic, govorila nista nič, vsak je bil zatopljen v
svoje misli. Prišla sta že blizu doma, v katerem
je bil mrlič. Že od daleč se je slišal jok, zname-
nje, da vlada v hiši žalost.

Nekako nestrpno se bližata oba hiši; z nekim
posebnim čustvom vstopita v veliko sobo. Očeta
preleti groza, ko zagleda svojega sina že polo-
ženega na mrtvaški oder. Koloman Šef se postavi
ob mrliču ter veli domačinom, naj stopijo iz so-
be, le oče in mati naj ostaneta.

Počasno se odstranijo vsi ter začudeno gle-
dajo. Zdajci stopi Šef k dozdevnemu mrliču, od-
krije mrtvaški prt in pozorno gleda mrtvecu v
obraz. Prime ga za obe roki ter jih dviga kvišku
in polaga zopet nazaj. Dá si nato prinesiti nekaj
oceta, v katerega pomoči košček platna in drgne
z njim po čelu in prsih, katera je prej razkril.

Nekaj časa dela tako, potem pa veli očetu in
materi, naj oba ponovita to obljubo, katero je
storil prej oče sam v kapelici. Pokleknila sta oba
pred razpelom, postavljenim ob koncu odra, in

Konserviranje sadja

ni umetnost, če znaš! Zato si kupi to knjigo v
Cirilovi tiskarni v Mariboru. Knjiga stane Din 15.—

Franc Turnšek, Polzela.

Hmeljski sadeži in še marsikaj.

Hmeljarji, posebno starejši, sicer pomnijo precej skokov hmeljskih cen, dvigov in padcev, kot jih ne more beležiti nobena druga kultura. Razlike kot zadnja leta, pa menda še ne. Že vsled vojne itak zmanjšani in oslabljeni nasadi so bili po nekaterih pokrajinah in gotove vrste popolnoma uničeni vsled peronospore. Hmeljarji, kateri so bili tako srečni, da so imeli še lepo blago, so istega z lahkoto in za lepe denarce prodali. Ravno Savinjska dolina je bila tako srečna, da je imela vrsto, katera se je tudi peronospori ustavljala. Ni čuda, da so deloma vsled pretiranih, mnogokrat pretiranih poročil o milijonih, kateri se kar vsipljejo v Savinjsko dolino, deloma pa tudi vsled gospodarske krize, ki je bila takrat najhujša, želeli sotrpini iz drugih okrajev Slovenije pa tudi Bačke, doseči vsaj drobtinico tistega »bajnega« bogastva Savinjske doline in sicer na ta način, da nasadijo golding hmelj, ki je kazal veliko odpornost proti boleznem, in katerega druga domovina je postala ravno Savinjska dolina.

Posebno v letih 1926-27 je bil naval na sadeže naravnost velikanski. Prirojeno čuteč, da bodo z razširjanjem nasadov ter z večjo množino blaga na trgu padle tudi cene, so Savinjsčani ljubosumno čuvali svoje blago, spoštovali pa tudi dinarje, mnogokrat zadnje, katere so jim dajali za sadeže kmetje izven doline. Igrala se je ena najbolj žalostnih komedij zadnjih let — da so namreč najhujši kričači proti prodaji sadežev svoje najprvo in najdražje prodali. Še nam je v spominu, kako so romale cele vreče sadežev v Žalec, nazaj pa dinarčki, pozneje sadjevec in celo rum po stari navadi blago za blago; v tem slučaju mnogokrat eno kot drugo ničvredno.

In Hmeljarsko društvo?

Med tem, ko za vlade Pribičevića

in Žerjava — prvi je bil minister pet let ali natančno 1737 dni — ko je ministroval in kmetoval mesar Pucelj, ko so se radičevi »seljaki« zibali pol drugo leto po ministrskih stolčkih, v tistih najbolj za reorganizacijo in za zboljšanje primernih časov odbor našega Hmeljarskega društva ni imel nikakih želj in zahtev. Vsaj slišali nismo na skupščinah o tem, da so se storili kakšni koraki, stavile zahteve, poslale prošnje, niti besedice zabavljanja čez vlado, vse je bilo v najboljšem redu. Pa prešli so časi in minister za kmetijstvo je postal »klerikalec« Kulovec. Gospodje pri Hmeljarskem društvu so se sedaj naenkrat spomnili: Joj, kakšne so potrebe in zahteve hmeljarstva! Romala je takoj vloga v Beograd k temu, sicer po drugače ne ravno zaželjenemu ministru, polna raznih želj in zahtev. In med drugimi tudi zahteva po prepovedi izvoza sadežev iz Savinjske doline. Za vsakega neveščaka je jasno, da je bila ta zahteva neizpeljiva, zakaj vsak okraj ima kaj posebnega in če bi ta praksa obveljala, bi kmalu še celo hlače ne smeli nesti iz kraja v kraj! Zahteva pa je le dosegla svoj namen, zakaj že na prvi skupščini v marcu smo slišali zabavljanje, češ: Slovenci so v vladi, pa nam nočejo ustreči, poznajo nas samo pri davkih itd., kot da bi poslanci SLS bili odgovorni celo za vreme.

Bodimo pravični!

Mogoče gospodje s svojo vlogo niso imeli namena dobiti vzrok zabavljanja čez klerikalce. Recimo, da je bilo to plod dobre vere, storjeno v nepoučenosti in naglici. Tem slabše! Če so abderitje zahtevali svojčas plot okoli vasi, da bi sosedje ne čuli njihovega zvona, zato še Hmeljarsko društvo za Slovenijo ni bilo upravičeno, staviti sličnih zahtev neizpeljivih, katere le kažejo pomanjkanje vsakega držav-

nopravnega znanja. Kakšen utis naj dobijo srbski gospodarski krogi o — nas, če vidijo, da visokonapredni Slovenci stavijo zahteve, katere bi najbrže iz Macedonije ne bile mogoče. Kako naj nas ti krogi upoštevajo, kako sodijo po tem celi narod. In mi se še čudimo, če se nas v Beogradu ne uvažuje, če se nas smatra za malenkostne!

Je li bila mogoča prepoved izvoza sadežev? Da, in sicer s pripombo, da se zabrani razširjanje peronospore. V tem slučaju pa bi bila prepovedena tudi ona kupčija za robo, sadeži za rum, kakor se je to godilo v Žalcu, in vagonskih pošiljatev v Bačko ne bi bilo. Marsikateri gromovnik pa bi ne zaslužil lepih tisočakov.

Pribijemo: Hmeljarsko društvo v Žalcu, katero za časa vlade Pribičevića, Žerjava, Puceljna in Radiča ni imelo nobenih želj in zahtev glede izboljšanja hmeljarstva, takoj pa, ko je postal minister Kulovec, je parabilo hmeljske sadeže za hujskanje ter grajo proti njemu in to na način, ki je ogromno škodoval Hmeljarskemu društvu, osmešil hmeljarje sploh, — škodoval ugledu celega slovenskega naroda, predstavil nas Srbom kakor ljudi, ki otrokom slično zahtevajo ne mogoče stvari. Po tem nas sodijo, po tem ravnajo z nami!

Novo zalogo rožnih vencev

z zelo nizkimi cenami in v izredno lepi izdelavi je otvorila

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU
predvsem za čas birmovanja in božjih petov.

Cene so:

Leseni rožnivenci v raznih izdelavi D 7.—

Stekleni, Din 3.— do 7.—

Alabaster po Din 10.—

Slonokoščeni (posnemek) po Din 12.—

Slonokoščeni (pravi) od Din 18.— do Din 47.—

Kovinasti (alpaca) v šatuljah, v obliki obeuka po Din 12.— do Din 20.—

Kdor more, naj si ogleda zalogo in izbere primerno v prodajalni na Koroški cesti 5 ali Aleksandrovi cesti 6. Naročite tudi lahko po pošti!

svečano govorila za Kolomanom Šef, kakor jima je ta narekoval.

Komaj sta spregovorila zadnje besede, se obrne Šef na nju s pogledom, ki je kazal vso napetost in neko posebno tajnost. Velel jima je, da stopita bližje.

Z nekim strahom sta se temu odzvala. Šef je pokazal potrta staršema na obraz njunega sina ter zašepetal:

»Vajin sin živi, poglejta, kako se mu rdeči lice, še nekaj časa moram tako ravnati in oživel bo.«

Z napetimi očmi sta gledala oba sinu v obraz, nič več se nista bala, zdelo se jima je zdaj, da je trenil s trepalnicami in zdajci, o čudo, ganile so se ustnice, saj ni zmota, čisto natančno sta to zapazila. Še nekaj časa se trudi Šef in glej, v tem trenutku dvigne mrtvi roko, ob enem počasno spregleda ter reče z rahlim glasom:

»Kje sem?«

»O moj sin,« vzklikneta starša, »pri nama si, o usmiljeni Bog, uslišal si naju, kaka sreča!«

Koloman Šef prime mrtveca za roke ter ga s pomočjo staršev dvigne z odra.

»Tako v postelj ž njim v drugo sobo, da o

vsem nič ne vidi, sicer se prestraši,« veli Šef napol glasno.

Rekli primejo vsi trije dozdevno mrtvega in ga odnesejo v bližnjo sobo, ga slečejo in položijo na postelj in se trudijo, da se je popolnoma zavedel.

Mati je zletela takoj v kuhinjo, da pripravi sinu po Šefovem navodilu toplo pijačo, le-ta pa se je je sam trudil, da nudi bolniku vso udobnost, pri čemur mu je zvesto pomagal oče.

Od veselja vsa razburjena mati se ni mogla zdržati, da ne bi takoj začela praviti, kaj se je zgodilo z njenim sinom. Prvotno so domačini mislili, da se materi od žalosti blede; ko pa pogleda sosed Valentin, ki je mrliča oblekel, v sobo ter zapazi, da mrliča ni več na odru, je bil prepričan, da govori gospodinja resnico.

V tem stopi iz male sobe Koloman Šef in veli vstopim, naj se zadržijo mirno, kajti sin, ki se je prebudil, potrebuje popolen mir.

Strahoma so domačini gledali in se uklonili povelju, četudi težko, saj videli bi radi, ali je res mrtvi vstal.

In bila je resnica, Martin Lukašič se je popolnoma zavedel, z rahlim glasom je pravil, da je zaspal in se mu je zdelo, kakor bi potoval v

Socijalno vprašanje

spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Jerajev knjižo: „Socijalno vprašanje“ za Din 28.— v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Breskev vrnovih dohodkov.

Kdo ne pozna tolikanj priljubljenega breskovega sadu. Sicer ponekod samo po imenu. Malokdo zna res pravilno vzgajati breskov nasad, še manj pa je znano, kako dobičkanosno je to sadno pleme. Pred več desetletji je bilo pač po starih vinogradih obilno breskovega drevja, ki je rodilo sicer obilno, pa sadje je bilo izvečine le trpkoga in grenkega okusa, ki se je ponajveč porabljal za žganje in prašičjo pičo. Lepih in okusnih žlahtnih sort je bilo zelo malo. Ko so se pa jeli vinogradi prenavljati in rigolati, so izginile še te popolnoma iz površja, le tu in tam je se le slučajno kakšna koščica sama zasejala po novorigolanih vinogradih. Če pa dandanes pogledamo na sadni trg, vidimo zelo malo ali pa nič breskovega sadu. Posebno lepih, okusnih ter zgodnjih ni! In ravno zgodnje imajo bajno lepe cene. Začetkom mesca avgusta sem osebno videl v Mariboru na trgu samo dve košarici breskev, ki so je branjevke prodajale po 20 do 24 Din 1 kg. To je nezaslišna cena! Pa vse eno da nam misliti! Na primer: Ako bi kdo imel v svojem vinogradu po sto breskovih drevesc posajenih, in bi vsaka dala na leto po 5 kg sadu, katerega bi prodal po 10 Din kg. Ali bi ne bil to že lep dobiček brez posebnih stroškov? Samo ob sebi je umevno, da sadje mora biti boljše vrste, kar pa dosežemo s cepljenjem in pravilno vzgojo.

Vzgajanje pa je tako priprosto, kakor za nobeno drugo sadno pleme. V naslednjih vrstah naj sledi kratek opis pravilne vzgoje sadik za nov nasad. Košice za seme je nabrati od lesnih ali divjih necepljenih breskev, katere moramo dati takoj v zemljo ali v pesek. Zaboj ali kišto napolnimo z zemljo ali peskom, med katerega pomešamo košice za seme. Vse to vkup damo v kako klet, da spomladi preje cimi. Pomladi mesca februarja

ali marca posadimo v zato pripravljene grede. Saditi je v vrste po 30 do 40 cm narazen, vrste same pa po 60 do 80 cm vsaksebi. Ko mlade rastline pribodejo iz tal, jih je skrbno pleti in okopavati. Če smo jih skrbno čistili in okopavali, da ni bilo plevela in trave, so v mesecu avgustu istega leta že visoke čez en meter, in debelca debela 1 cm in pol. Mesca avgusta do septembra prvo leto jih moramo okulirati. Po preteku 3—4 tednov se morajo vezi cepljenja porezati, ker na jesen so debelca močno debela in vezi se rade zajedo.

Prihodnjo spomlad meseca februarja do marca porežemo vršičke 10 cm nad cepljenim očesom ter zopet okopamo, in kadar začno odganjati, moramo poganjke iz necepljenega debela z ostrim nožem odstraniti, tako da ostane samo cepljeno oko, oziroma poganjek žlahtne vrste. Ko pa žlahtni poganjek nekoliko odraste, ga moramo na tisti štrclj, ki smo ga spomladi pri obrezovanju pustili, pri vezati, da nam ga veter ne polomi. To leto zadostuje, če nasad le 2 do 3-krat okopljemo ter mesca julija-avgusta nad cepljenim mestom štrclje porežemo z ostrim nožem. Pač pa je paziti, da se uši in drugi zajedalci ne zaredijo in nam mladih drevesc ne uničijo!

Tretjo spomlad po sajenju košic že lahko drevesca februarja-marca presadimo na stalno mesto po 4 do 5 m narazen, v vinogradih po 6 do 8 m. Pri tej razdalji ne trpi vinograd posebne škode, a dohodki se prav znatno pomnože. — Pri tem je pripomniti, da hoče breskev odprto zemljo, torej je ne kaže saditi na trato, kakor drugo sadno drevje.

Pri saditvi rabimo le strohneli gnoj, kompost in smet od starega zida, če pa tega ni, pa apno v prah zdrobljeno. Brez apna pač ne bo dolgo uspevala. Ako hočemo, da bo bre-

skev zdrava in obilno rodila, moramo pač z apnom gnojiti.

Kar sem omenil o gojitvi te kulture, pač ni posebna umetnost, le samo nekoliko dobre volje in nekaj potrpežljivosti je treba in v štirih do petih letih se že lahko veselimo lepega sadja. Še bolj pa bomo veseli, ko po tako malem trudu dobimo lepe denarce.

Tu sem Vam, dragi čitatelji, prav na kratko opisal način, kako bi se dali dohodki zvišati brez posebnega kapitala in brez vse škode. Želim, da bi upoštevali ta nasvet, saj žal ne bo nikomur. Kdor ima posebno veselje do teh kultur in se želi temeljitejše poučiti, ta si naj kupi knjižico »Breskev in marelica«, ki se dobi v Ciri-
lovi tiskarni za 10 Din komad. Cepiče za letošnjo okulacijo pa dobite letos 12 trpežnih sort pri meni z imeni zajamčeno. Torej nikakor ne verujte, da breskev ne bi uspevala! Dajte ji primeren prostor in ji postrezite po njeni zahtevi, pa boste videli, da Vaš trud ni bil zaštonj! Saj že pregovor pravi: »Pomagaj si sam in Bog ti pomore!« To je: delaj in Bog Ti svoj blagoslov prida!

J o ž e V e z j a k, Sv. Peter pri Mariboru.

Poljski križi.

Nekateri poljski križi po naši domovini so taki, da bi bilo bolje, če bi tam ne stali. Posebno je grdo, če je telo Kristusovo vse preperelo in razpada. Lastnikom poljskih križev sporočamo, da imamo v zalogi za velike poljske križe trupla v sledeči velikosti in ceni:

120 cm velik	Din 1800.
110 cm velik	Din 1560.
95 cm velik	Din 1260.
90 cm velik	Din 1190.
80 cm velik	Din 936.
70 cm velik	Din 828.
50 cm velik	Din 480.

Naročite si jih v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta 6.

daljne kraje, pri čemur ga je le mučila silna žejja, a naenkrat je začutil nek poseben hlad okoli glave in na prsih in v tem je tudi spregledal.

Martinovo zdravstveno stanje je bilo od dne do dne boljše, ni se nič posebno prestrašil, ko sta mu starša povedala, da so ga imeli že za mrtvega in je oče šel v Sv. Lenart, da bi odredil vse potrebno za pogreb.

V Št. Lenartu se je raznesla kot blisk novica, da je vstal Lužkašicev sin od mrtvih, ker ga je njegovo če zaobljubil h kapelici božjega groba v Radehovi in dal znatno darilo.

»To je laž,« se razjezi Nürnbergerjeva Katarina, ko ji je to novico povedala Zirngastova žena Terezija, »kaj takega še ni bilo, saj je vendar le naš Zveličar imel to moč, drugače pa nikdo, najmanj pa še tak luteranec, kakor je sprijeni Šef, ki ljudi vara in jim krade denar iz žepa.«

»Nikar se ne razburjaj, ljuba žena,« jo miri njen mož Caharija, ki je ravno prišel iz župnišča domu, »to ni noben čudež, je čisto nekaj naravnega.«

»Ti pa tudi kaj veš, če pa tvoja velja, pa je še večja goljufija, Šef je potemtakem nalašč naročil, da se mora Lukašicev sin napraviti mrt-

vega, da ga potem obudi, ker drugače bi njegova Antikristova vera nič ne veljala.«

»To ni tako,« meni Nürnberger, »Lukašicev sin je bil že večkrat težko bolan, prijel ga je zopet močan krč in mogoče bi res umrl, če bi Šef ne bil napravil poskusov, da ga zopet oživi, zato ta stvar ni nič posebnega.«

»Le zagovarjaj ga, slepari in bogati se s tem, vidim, da ste možje babe, sedaj pa jaz grem k škofu in mu vse povem, da bo enkrat te sleparije konec, razumeš?«

Rekši dvigne svoj običajni piskerček ter ga nastavi na usta, da je stekla vsa vsebina dobre vinske kapljice po grlu v notranjost života.

Nürnberger je uvidel, da danes ni nič opraviti z ženo, zato se je odstranil in šel skozi trg na polje.

Vsi drugi prebivalci v Št. Lenartu pa so bili prepričani, da se je zgodil čudež in ima Koloman Šef posebno milost božjo, da pokaže ljudem, kje hoče imeti Kristus svojo cerkev. In to mnenje se je razširilo po vsej okolici daleč po Slovenskih goricah.

Dalje bo sledilo.

„Smeh in jok — naših otrok!“

Berite knjigo „Iz otroških ust“ I. del Din 8-50, II. del Din 16- —. Kupite jo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilar. zavodu, ki obstoja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedoletnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice
še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posejila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prošnje rešuje brezplačno.

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni, novoizgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvi. — Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na vknjižbo in v tekočem računu. 12

Pooblaščen prodajalec srečk drž. razredne loterije.

Veliki sejmi plemenske in vprežne živine

za sivo-rjavo tirolsko gorsko živino, za sivo živino gornje Inske doline, za tiroško pinzgausko, za lisasto živino spodnje Inske doline ter za živino Tuxer-Zillerske doline se obhajajo v velikem številu v vseh delih dežele v septembru, oktobru in novembru in nudijo najboljšo priložnost, si nakupiti plemensko in vprežno živino, strogo odrejeno, zdravo in mnogokrat opremljeno s plemenskimi spričevali. Živino-prodajna posredovalnica tirolsko-deželnega kulturnega sveta v Inomestu, Wilhelm Grellstrasse 9, daje vsa zaželjena pojasnila in je vedno pripravljena, po svojih zaupnikih pri nakupu biti v pomoč.

Veliki sejem plemenskih bikov

za vsa odrejavalnih zadrug Inske doline se obhaja za sivo-rjavo gorsko živino dne 6. oktobra v Silz-u.

Veliki zvezni sejem

odrejavalnih zadrug za lisasto živino spodnje Inske doline se obhaja dne 11. oktobra v Buch-u pri Jenbach-u.

Veliko ogledovanje

pinzgauske plemenske živine, lastne zvezi severno-tirolskih odrejavalnih zadrug, se vrši v Kitzbühel-u dne 6. oktobra.

Natančne sejske sezname in propagandne podatke dobite na zahtevo brezplačno od zgoraj imenovane posredovalnice.

996

Predsednik: Raitmaier.

Glas v „Slov. Gospodarju“ ima največji uspeh!

Denar naložite najboljšo in najsigurnejšo pri

Južnoštajerski hranilnici v Celju

v lastni hiši Cankarjeva ul. št. 11, nasproti pošte — popularno varni zavod. Ustanovljen leta 1889 od okrajev Gornji grad, Sevnica, Šmarje pri Jelšah, Šoštanj in Vransko, kateri jamčijo za polno varnost vlog. Znatna rezervni zaklad. Vsakovrstna posejila pod zelo ugodnimi pogoji. 8

Zakaj kupite v Celju manufakturno blago najceneje edino pri
Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ul. 15

Ker ima veliko tovarniško skladišče vsakevrstnega blaga.

Ker ima trgovino v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker ima veliki promet, vsled tega sveže blago.

Ker ima lastno tovarno odej (koltrov).

Ker ima lastno izdelovanje različnega perila.

Ker ima poštene mere, dobre blage in nizke cene.

Ker ima zamisel »mali zaslužek, a veliki promet«.

992

Vsakomur se izplača, da obiše pa če tudi od daleč strogo solidno in poštene trgovine

Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ul. 15

Za trgovce poseben oddelek na debelo.

Do sedaj najcenejša trdka v državi!

Skladišče: Meinel & Herold

Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik.

R. LORGER, MARIBOR, ŠT. 106-A.

Violine od Din 95.— d. Ročne harmonike od 85.—

Tamburice od Din 98.— d. Gramofoni od 345.— Zahtevajte naš veliki katalog, katerega vam pošljemo brezplačno. 769

Na drobno!

Na debelo!

Železnina

Anton Brenčič

v Ptuj-u

priporoča svojo bogato zalogo hišnih in gospodarskih potrebščin 806 ter vsakovrstno orodje za obrt.

Ugodne cene.

Točna postrežba.

Češko sukno kupite najceneje

pri tvrdki
ALOJZ DROFENIK - Celje

samo Glavni trg 9
OSTANKI ZA POLOVIČNO CENO

557

Kdor oglašuje, ta napreduje!

**Vaš denar
ima pri men!
večjo vrednosti**

Vi kupite pri meni po zelo zmer-
nih cenah prav dobro blago. Po-
častite me s svojim obiskom in
pretehtajte sami resničnost gornje
trditve!

Kolarič Franc,

trgovina, APAČE

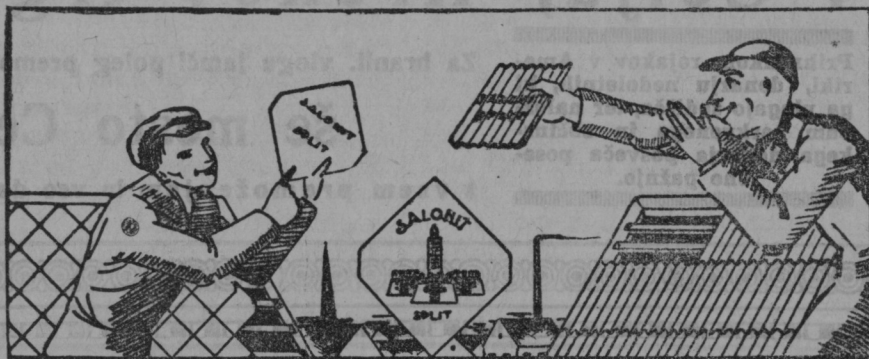
668

„SALONIT“

Ia. azbest — cementni — škrilj

Najboljši material za pokrivanje streh

883

„SPLIT“

anonimno društvo za cement portland
(Tvornica v Solinu pri Splitu)

Ljubljana

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. z n. z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge
brez odpovedi po 6°/_o

na trimesečne odpovedi po
7¹/₂

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

LJUDSKI POSOJILNICI V CELJU

REGISTROVANI ZADRUGI Z NEOMEJENO ZAVEZO

v lastni hiši, Cankarjeva ul. št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog nad
Din 60,000.000. — Posojila
na vknjižbo, poroštvo ter
zastavo pod najugodnej-
šimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-
sestnikov z vsem svojim premoženjem. Vsled tega
jamstva so hranilne vloge pri tem zavodu najbolj varno naložene

Kmetijski posestniki,
Ljudska posojilnica je Vaš
zavod. Poslužujte se gal